

STAN SANITARNY POWIATU DZIAŁDOWSKIEGO w 2017 ROKU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie

pl. Biedrawy 5, 13-200 Działdowo

tel/fax: (23) 697 24 34

e-mail: psse.dzialdowo@sanepid.olsztyn.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	STR.	3
ZADANIA	STR.	5
EPIDEMIOLOGIA	STR.	7
HIGIENA KOMUNALNA	STR.	24
HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	STR.	30
HIGIENA PRACY	STR.	39
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	STR.	48
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	STR.	55
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	STR.	62
TABELE	STR.	70

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest organem nadzoru i kontroli, działającym na podstawie z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zakres prowadzonego nadzoru ukierunkowany jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych występujących w środowisku (zamieszkania, pracy, wypoczynku) oraz na skuteczne zapobieganie występowaniu chorób zakaźnych zwłaszcza zatruc i zakażeń pokarmowych.

Ponadto należy wskazać znaczenie działań oświatowo-zdrowotnych podejmowanych w zakresie profilaktyki zagrożeń zdrowia. Zakładamy, że w dłuższej perspektywie, będą one miały coraz większy wpływ na kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, poczynając od wieku przedszkolnego.

Mając na uwadze zagrożenia zdrowia i życia związane z używaniem przez dzieci i młodzież środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych (potocznie zw. dopalaczami lub nowymi narkotykami), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie prowadził działania edukacyjne i profilaktyczne w tym obszarze.

W 2017 r. zainicjowano cykl szkoleń i warsztatów na temat uzależnień, w tym szkodliwości używania „dopalaczy”. Zostały one przeprowadzone przez doświadczonych specjalistów Polskiego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej Oddziału Terenowego w Olsztynie. Przed wakacjami odbyły się szkolenia i warsztaty dla uczniów szkół gimnazjalnych i średnich, a po wakacjach szkolenia dla rodziców i kadry pedagogicznej.

W zakresie działań edukacyjnych należy podkreślić bardzo dobrą współpracę ze Szpitalem, Policją, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną i Poradnią Leczenia Uzależnień.

W 2017 r. po raz kolejny odnotowano, że w powiecie działdowskim nie ma rodzin uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci. W pewnym stopniu jest to wynik długofalowych działań edukacyjnych, prowadzonych przez lekarzy pediatrów i pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie, zapewniających rodzicom dostęp do wszystkich niezbędnych informacji na temat szczepień ochronnych.

Dla utrzymania wysokiej wyszczepialności konieczne jest skuteczne informowanie rodziców, zarówno o konsekwencjach zdrowotnych, jak i prawnych unikania obowiązkowych szczepień ochronnych, szczególnie w kontekście nieprawdziwych opinii rozpowszechnianych

przez niektóre środowiska kwestionujące zasadność szczepień oraz bezpieczeństwo ich stosowania.

Z analizy wykonania szczepień ochronnych wynika, że w powiecie działdowskim uzyskano bardzo dobre wskaźniki stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży przeciwko chorobom zakaźnym uwzględnionym w kalendarzu szczepień obowiązkowych.

Do ważnych działań profilaktycznych należy wprowadzenie w Polsce bezpłatnych, obowiązkowych szczepień przeciwko pneumokokom dla wszystkich dzieci urodzonych po 31 grudnia 2016 r. Oczekuje się, że dzieci zaszczepione będą rzadziej chorowały co wpłynie na zwiększenie odporności całej populacji, tym samym zmniejszy się liczba zakażeń wśród dzieci starszych i osób dorosłych, szczególnie tych w podeszłym wieku.

Należy także podkreślić bardzo dobrą współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Policją w zakresie przeciwdziałania procederowi wprowadzania do obrotu mięsa dzików i wieprzowiny niewiadomego pochodzenia oraz produktów wytworzonych z tego mięsa, w związku z rozprzestrzenianiem się w kraju wirusa afrykańskiego pomoru świń.

W raporcie przedstawiono istotne zagadnienia dotyczące ochrony zdrowia mieszkańców powiatu działdowskiego oraz omówiono wyniki działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej. Zaprezentowane dane wskazują, że przeprowadzone w 2017 r. działania kontrolne, nadzorcze oraz oświatowo-zdrowotne w istotny sposób przyczyniły się do poprawy stanu sanitarnego powiatu działdowskiego oraz bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców.

Przedkładając Państwu raport pragnę podziękować za współpracę i pomoc w zakresie realizacji zadań postawionych przed Państwową Inspekcją Sanitarną.

Z wyrazami szacunku

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Działdowie
Grażyna Mówińska*

ZADANIA

W myśl ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.) do podstawowych zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy:

- bieżący i zapobiegawczy nadzór sanitarny nad obszarami życia istotnymi dla bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu działdowskiego w dziedzinach:
 - higieny środowiska
 - higieny pracy w zakładach pracy
 - higieny procesów nauczania i wychowania
 - higieny wypoczynku i rekreacji
 - warunków zdrowotnych żywności, żywienia i przedmiotów użytku
 - warunków higieniczno-sanitarnych jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne;
- działalność zapobiegawcza i przeciwepidemiczna w zakresie chorób zakaźnych i zawodowych;
- sprawowanie nadzoru nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami narkotyków;
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- kontrola przestrzegania przepisów w zakresie wymagań określonych w przepisach o zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym;
- organizowanie działań oświatowo-zdrowotnych nakierowanych na promocję zdrowia i zdrowego stylu życia, w oparciu o Narodowy Program Zdrowia.

Udział w programach informacyjnych krajowych i unijnych:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie realizuje zadania między innymi z wykorzystaniem systemów wymiany informacji, wśród których należą wymienić:

- system szybkiego powiadamiania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF);
- europejski system powiadamiania o niebezpiecznych kosmetykach (RAPEX);
- krajowy system Monitoringu Wody Przeznaczonej do Spożycia;
- Internetowy serwis kąpieliskowy zawierający informacje dotyczące kąpielisk;
- System Czyn-Rak, centralna rejestracja czynników rakotwórczych lub mutagennych prowadzona przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi;
- system monitorowania informacji o „dopalaczach” (SMIOD);
- System Bezpieczeństwa Żywności;
- ESNDS, elektroniczny system nadzoru dystrybucji szczepionek;
- system rejestracji wywiadów epidemiologicznych;
- rejestr ognisk epidemicznych;
- system statystyki w ochronie zdrowia (SSOZ).

Do najistotniejszych aktów prawnych normujących pozycję ustrojową oraz zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy zaliczyć:

- 1) ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 149 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.);
- 5) ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 151);
- 6) ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.).

EPIDEMIOLOGIA

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Na podstawie analizy wskaźników zapadalności na wybrane choroby zakaźne należy uznać, że sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie działdowskim jest dobra i względnie stabilna oraz że w 2017 r. kształtowała się na porównywalnym poziomie do roku poprzedniego.

Podobnie jak w latach ubiegłych nie odnotowano zachorowań na szczególnie niebezpieczne choroby zakaźne: błonicę, nagminne porażenie dziecięce (polio), wściekliznę u ludzi, dur brzuszny oraz odrę i różyczkę.

W 2017 r. zarejestrowano 757 zachorowań na choroby zakaźne inne niż grypa i infekcje grypopodobne (2016 r. – zarejestrowano 813 przypadków).

W wyniku wzmocnienia nadzoru epidemiologicznego nad grypą i zakażeniami grypopodobnymi, w 2017 roku w powiecie działdowskim odnotowano wysoką zgłaszalność tych chorób przez jednostki podstawowej opieki zdrowotnej.

Ogółem w powiecie działdowskim w 2017 r. zarejestrowano 12.654 zgłoszone przypadki zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne podczas, gdy w 2016 r. odnotowano 5.239 zgłoszeń.

Również w odniesieniu do innych chorób zakaźnych, na które zapadalność w ostatnich latach wzrasta, można przypuszczać, że wzrost ten nie wynika z pogorszenia się sytuacji epidemiologicznej danych chorób, lecz wiąże się m.in. z poprawą wykrywalności i zgłaszalności oraz wzmocnienia nadzoru nad rejestracją określonej choroby. W powiecie działdowskim dotyczy to takich chorób jak borelioza, wirusowe zapalenie wątroby typu C a także zakażenia żołądkowo-jelitowe wywołane przez bakterię *Clostridium difficile* (wykres nr 1, nr 7 i nr 9).

Pomimo wzrostu liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne nie odnotowano epidemicznego występowania tych chorób.

W 2017 r. z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano 146 osób (w 2016 r. – 207) oraz zarejestrowano 1 zgon, którego bezpośrednią przyczyną była ostra niewydolność oddechowa w przebiegu grypowego zapalenia płuc (w latach 2015-2016 nie notowano zgonów z powodu chorób zakaźnych).

W celu ustalenia źródła zakażenia i dróg szerzenia się chorób zakaźnych, przeprowadzono 170 dochodzeń epidemiologicznych (w 2016 r. – 212).

Najważniejszą i najbardziej skuteczną formą zapobiegania i zwalczania groźnych chorób zakaźnych zagrażających naszemu życiu i zdrowiu są szczepienia ochronne.

Program Szczepień Ochronnych (PSO) wydawany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego jest systematycznie modyfikowany i dostosowywany do zmieniającej się sytuacji w zakresie chorób zakaźnych, a także aktualnej wiedzy w dziedzinie wakcynologii.

Należy zaznaczyć, że Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia globalnych programach eliminacji (brak zachorowań na terenie kraju) i eradykacji (całkowite wyeliminowanie choroby na świecie) takich chorób jak odra i różyczka oraz poliomyelitis.

Do ważnych działań profilaktycznych należy wprowadzenie w Polsce bezpłatnych, obowiązkowych szczepień przeciwko pneumokokom dla wszystkich dzieci urodzonych po 31 grudnia 2016 r.

Streptococcus pneumoniae, powszechnie znane jako pneumokoki lub paciorkowce zapalenia płuc należą do głównych drobnoustrojów chorobotwórczych wywołujących groźne choroby u małych dzieci i osób dorosłych w podeszłym wieku. Pneumokoki są główną przyczyną bakteryjnego zapalenia płuc u dzieci poniżej 5 roku życia i u osób po 65 roku życia. Ponadto mogą wywoływać zapalenie opon mózgowych lub mózgu, uogólnione zakażenie krwi (posocznica) oraz zapalenie dolnych i górnych dróg oddechowych (w tym ostre zapalenie ucha środkowego).

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu działdowskiego zamieszczone w tabeli nr 5 zostały opracowane na podstawie zgłoszeń podejrzeń lub rozpoznań zakażeń lub chorób zakaźnych przesyłanych przez wszystkie jednostki ochrony zdrowia do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie.

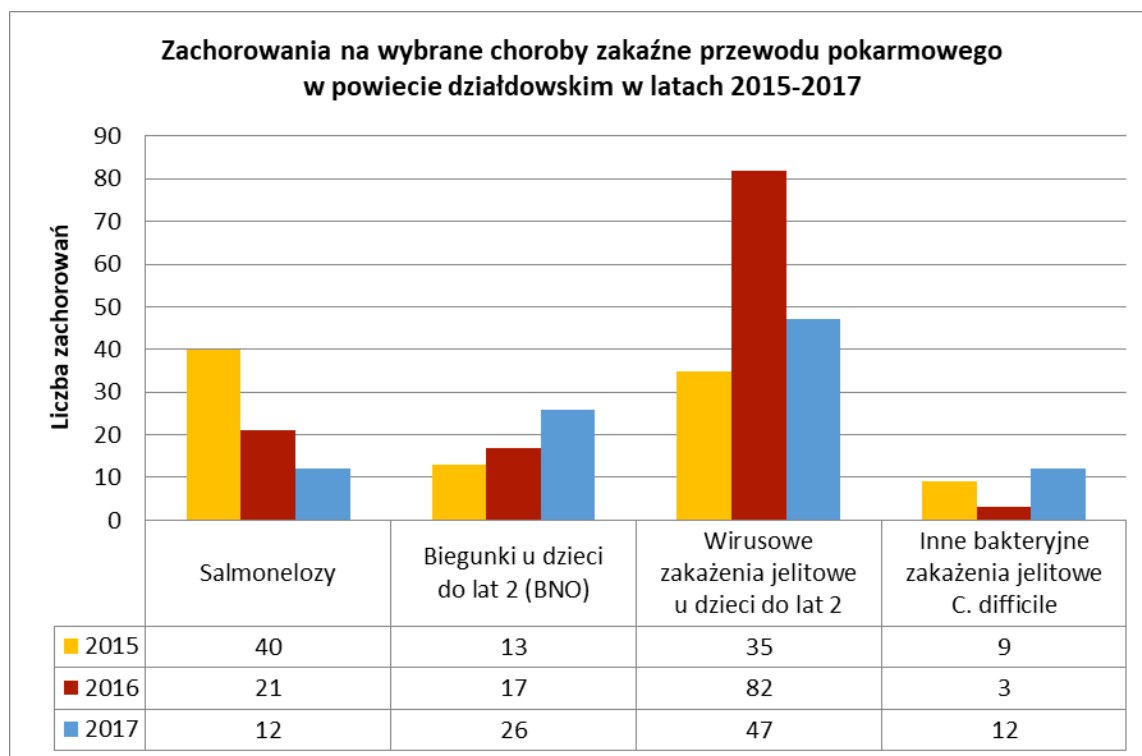
Choroby szerzące się drogą pokarmową

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W 2017 r. w powiecie działdowskim odnotowano dalszy spadek zatruc i zakażeń pokarmowych wywołanych przez odzwierzęce pałeczki jelitowe *Salmonella*. W wyniku przeprowadzonych badań potwierdzono 12 zachorowań wywołanych przez te drobnoustroje, czyli prawie dwukrotnie mniej w porównaniu do roku ubiegłego. Wszystkie zgłoszone przez lekarzy przypadki dotyczyły pojedynczych, niepowiązanych epidemiologicznie zachorowań

w środowisku domowym. Podobnie jak w 2016 r. najwięcej zakażeń odnotowano wśród dzieci w grupie wiekowej do 10 roku życia (7 na 12 przypadków). Głównym nośnikiem bakteryjnych zatruc pokarmowych były potrawy z jaj.

Wykres nr 1

Zauważyć należy, że obok zakażeń jelitowych wywoływanych przez pałeczki Salmonella, co roku wykrywane są również inne bakteryjne zakażenia pokarmowe o ustalonej etiologii. W 2017 r. odnotowano 12 zakażeń żołądkowo-jelitowych wywołanych przez bakterię *Clostridium difficile*, w 2016 r. wykryto 3 przypadki tej choroby (wykres nr 1). Większość zakażeń wystąpiła u osób starszych.

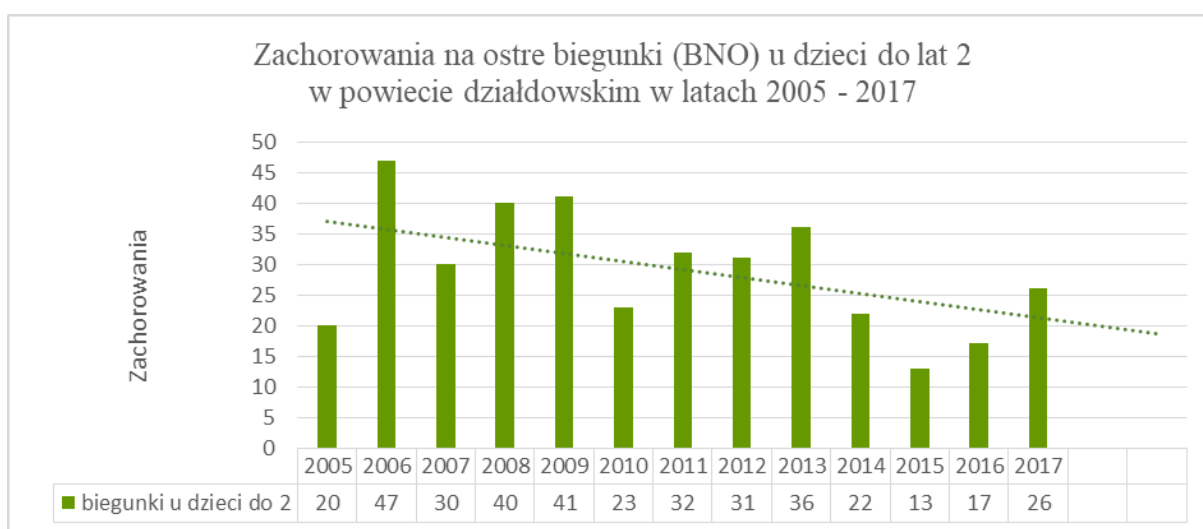
Clostridium difficile – bakteria beztlenowa wytwarzająca przetrwalniki wywołująca infekcje jelitowe, biegunki poantybiotykowe oraz zakażenia pozajelitowe. Szczególną rolę w szerzeniu się zakażenia odgrywają przetrwalniki bakterii odporne na działanie czynników zewnętrznych oraz większość stosowanych środków dezynfekcyjnych a także na antybiotyki. Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową przez spożycie produktów zakażonych sporam lub przez brudne ręce. Zakażenie występuje głównie u osób starszych przebywających w szpitalach lub w domach opieki. Choroba może mieć przebieg od łagodnej biegunki do postaci ciężkiej prowadzącej do poważnego uszkodzenia okrężnicy. Obecnie przyjmuje się, że jedną z przyczyn występowania choroby jest antybiotykoterapia.

W ostatnich latach obserwuje się również zakażenia *Clostridium difficile* u osób młodych i w średnim wieku, które wcześniej nie przyjmowały antybiotyków, są to tzw. zakażenia środowiskowe.

Biegunki i zatrucia pokarmowe są nadal ważną przyczyną chorobowości u dzieci w wieku do lat dwóch. W tej grupie wiekowej, zakażenia jelitowe szczególnie często mogą prowadzić do znacznego odwodnienia oraz do zaburzeń elektrolitowych.

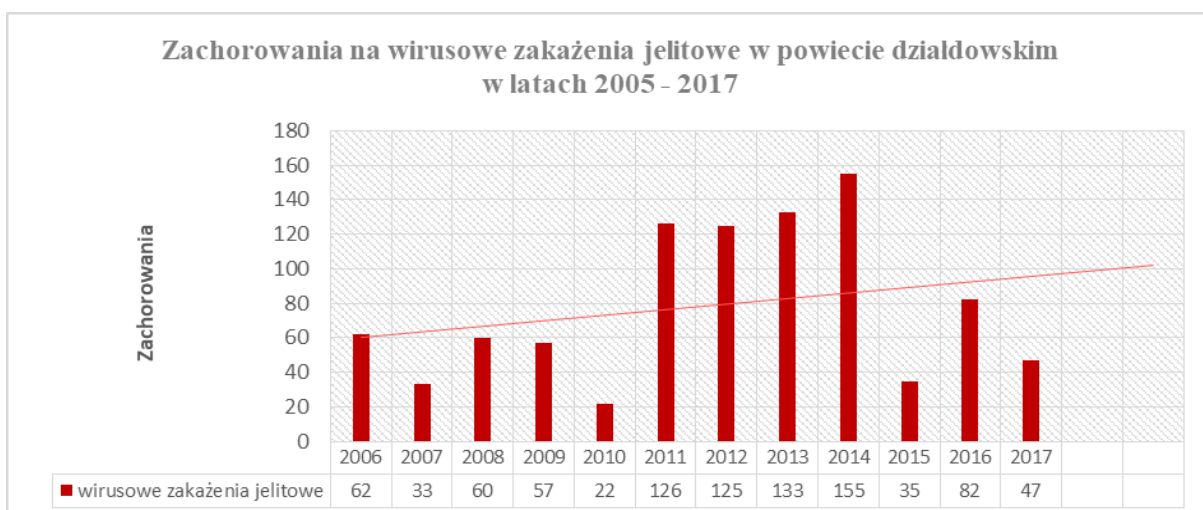
W 2017 r. zarejestrowano dalszy wzrost zachorowań na ostre bliżej nieokreślone biegunki (BNO) prawdopodobnie zakaźne u dzieci w wieku do lat 2 (liczba zachorowań zwiększyła się z 17 przypadków w 2016 r. do 26 w 2017 r. - wykres nr 1 i 2).

Wykres nr 2

Jednocześnie zarysowała się tendencja spadkowa zakażeń jelitowych wywołanych przez wirusy (z 82 przypadków w 2016 r. do 47 w 2017 r. - wykres nr 1 i 3)

Wykres nr 3

Należy podkreślić, że do zakażeń i zatruc pokarmowych u dzieci w wieku do lat 2 dochodzi wyłącznie w środowisku domowym, dlatego należy kontynuować działania edukacyjne w celu zwiększenia świadomości dotyczącej znaczenia higieny podczas przygotowywania i spożywania posiłków.

W Polsce dostępne są szczepionki przeciwko biegunkom wirusowym wywoływanym przez rotawirusy. Zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe) dla dzieci w pierwszym roku życia.

Zbiorowe ogniska zatruc pokarmowych – w latach 2014-2017 nie zarejestrowano w naszym powiecie żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego ani żadnego przypadku zatrucia grzybami (w 2013 r. – jedno ognisko zatrucia pokarmowego w środowisku domowym).

Dur brzuszny, dury rzekome – na terenie powiatu działdowskiego pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajduje się jeden nosiciel duru brzuszego.

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego i inne choroby zakaźne

W opinii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH obecna stabilna sytuacja epidemiologiczna wielu groźnych chorób zakaźnych jak błonica, tężec, polio, krztusiec czy odra jest wynikiem systematycznie i konsekwentnie prowadzonych szczepień ochronnych przeciwko tym chorobom. Szczególnie korzystne tendencje odnotowano w zapadalności na te choroby zakaźne, w stosunku do których program obowiązkowych szczepień ochronnych został skorygowany i uzupełniony w ostatnich latach.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego – w przypadku tych chorób obserwuje się cyklicznie występującą co kilka lat, zmienność liczby zachorowań.

Świnka

Spadkowy trend zachorowań na świnkę zaobserwowano po wprowadzeniu w 2003 r. obowiązkowych szczepień przeciw odrze-świnie-różyczce (zamiast szczepień wyłącznie przeciw odrze).

Z porównania liczby zachorowań na świnkę w powiecie działdowskim w latach 2004-2017 wynika, że po wprowadzeniu powszechnych szczepień szczepionką trójskładnikową

(odra, świnka, różyczka), w naszym powiecie od 2007 r. notuje się co najwyżej pojedyncze przypadki zachorowań (wykres nr 4). W minionym roku zgłoszono 3 przypadki wystąpienia choroby (w 2015 r. - 4, w 2016 r. -1).

Świnka (zapalenie przyusznic) jest wirusową chorobą wieku dziecięcego, ale chorują na nią również dorośli. W przebiegu choroby może dojść do powikłań prowadzących do niepłodności mężczyzn.

Wykres nr 4

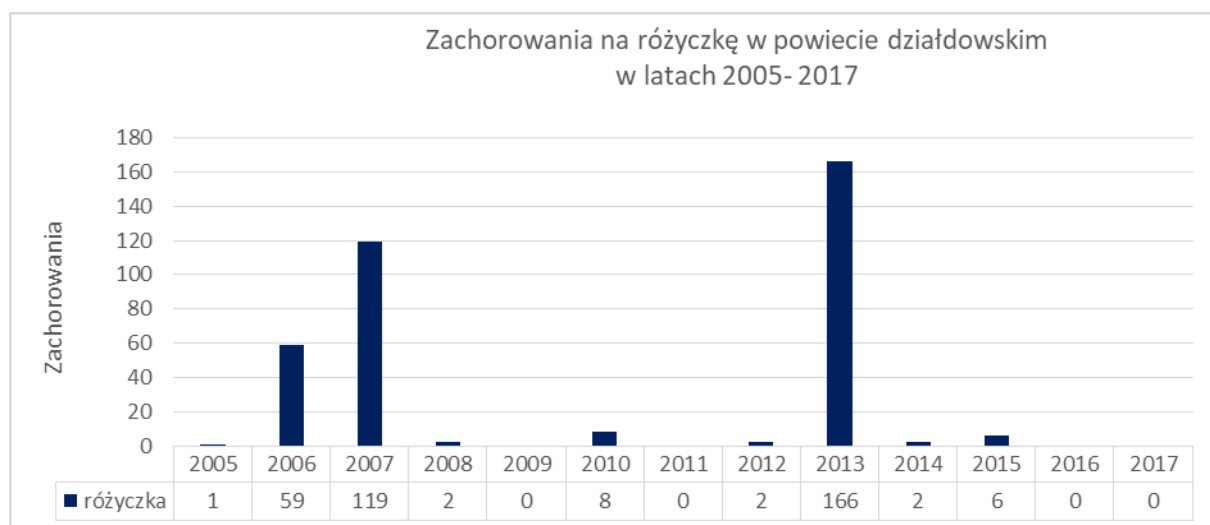
Różyczka

W latach 2016-2017 w powiecie działdowskim nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na różyczkę. Po epidemii wyrównawczej, która wystąpiła w 2013 r. nie obserwowano znaczącego wzrostu zachorowań (2014 r. - 2 zachorowania, 2015 r. – 6).

Gwałtowny wzrost zachorowalności na różyczkę w 2013 r. miał charakter epidemii wyrównawczej i występował w całym kraju. Epidemie wyrównawcze chorób zakaźnych to cyklicznie występujące wzrosty zachorowań, które najczęściej występują wraz ze zwiększeniem się w populacji liczby osób wrażliwych na zakażenie.

Należy podkreślić, że choć różyczka jest chorobą o łagodnym przebiegu, a w wielu przypadkach przebiegającą bezobjawowo, to zakażenie wirusem różyczki kobiety w ciąży może doprowadzić do wad rozwojowych płodu. Dlatego tak ważne jest szczepienie kobiet planujących macierzyństwo. Ponadto choroba ta w rzadkich przypadkach może przyczyniać się do niepłodności męskiej.

Wykres nr 5

Odra

Na terenie powiatu działdowskiego od wielu lat nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na odrę, która jest ostrą chorobą wirusową wieku dziecięcego.

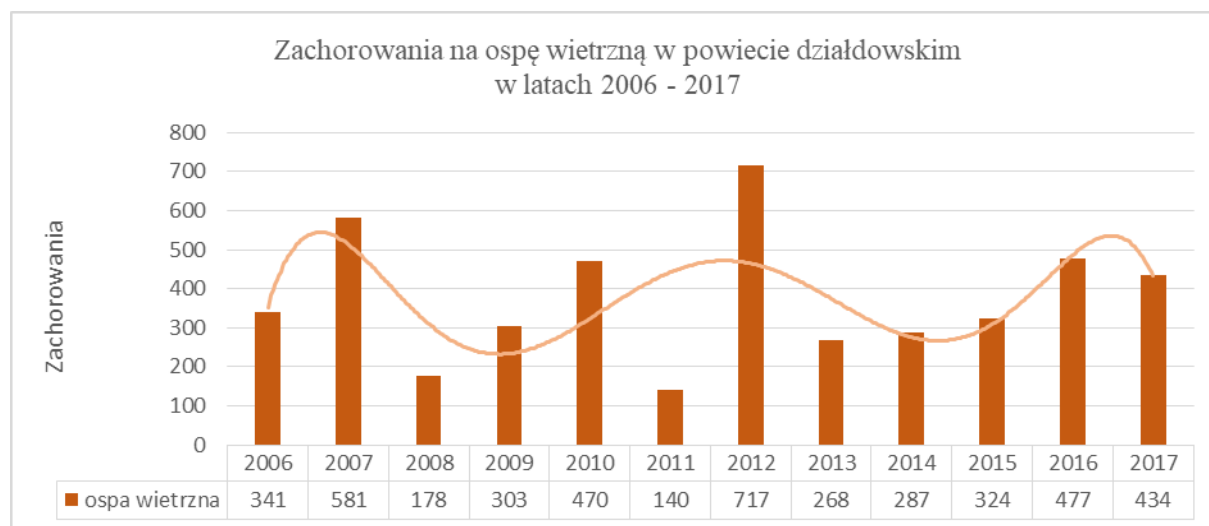
W 2017 r. lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, na podstawie objawów klinicznych, zgłosił podejrzenie zachorowania na odrę u dziecka szczepionego. Zgodnie z wytycznymi Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH przesłano do akredytowanego Laboratorium Zakładu Wirusologii w Warszawie mocz i surowicę pobraną od chorego dziecka do badań w kierunku izolacji wirusa odry. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych odrę wykluczono. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia po upływie dwóch miesięcy od zachorowania wykonano oznaczenie w surowicy przeciwciał w klasie IgM (ELISA) wirusa odry oraz wirusa różyczki. Uzyskano wyniki ujemne, co wykluczyło zachorowanie na odrę i różyczkę.

W 2017 roku szczepieniom przeciwko odrze podlegały dzieci, które ukończyły pierwszy rok życia oraz dzieci z rocznika 2008. W obydwu grupach wiekowych wskaźnik dzieci zaszczepionych był wysoki i wynosił odpowiednio 99,8 % i 96,9 % (do uzyskania odporności zbiorowiskowej wymagany poziom wyszczepialności wynosi powyżej 92%). Czasowe odroczenia szczepień wynikały ze zwiększonej zachorowalności na ospę wietrzną, której przechorowanie jest przesłanką do przesunięcia terminu szczepień.

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest po grypie i infekcjach grypopochodnych najczęściej występującą chorobą zakaźną w powiecie działdowskim. W 2017 r. odnotowano nieznaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu do roku ubiegłego (2016 r.- 477, 2017 r.- 434). W przypadku ospy obserwuje się cyklicznie występującą co kilka lat zmienność liczby zachorowań.

Wykres nr 6

Inwazyjna choroba meningokokowa (IchM)

W latach 2016-2017 w powiecie działdowskim nie odnotowano żadnego przypadku inwazyjnej choroby meningokokowej. Ostatnie stwierdzone przypadki zachorowań miały miejsce w 2014 r. (1 przypadek) i w 2015 r. (również 1 przypadek). Zachorowania wystąpiły u dzieci w pierwszym roku życia i były wywołane przez bakterię *Neisseria meningitidis* typu B, potwierdzoną laboratoryjnie w Krajowym Ośrodku Referencyjnym KOROUN (Krajowy Ośrodek Referencyjny ds. Diagnostyki Bakteryjnych Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego).

IchM jest chorobą o ciężkim przebiegu klinicznym, w 10% przypadków kończąca się zgonem. Ryzyko zakażenia dotyczy wszystkich grup wiekowych, jednak najczęściej choroba występuje u dzieci do 5 roku życia, a zwłaszcza u dzieci poniżej 1 roku życia.

Krztusiec

W powiecie działdowskim w 2017 r. zarejestrowano 2 zachorowania na krztusiec (2015 r. – 2 przypadki, w 2016 r. nie notowano wystąpienia choroby). Krztusiec jest ostrą

bakteryjną chorobą zakaźną dróg oddechowych, występującą głównie u dzieci. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową. Krztusiec jest chorobą bardzo zaraźliwą. Wskaźnik podatności na zakażenie (osób nieodpornych) w wyniku kontaktu z osobą chorą na krztusiec jest bardzo wysoki i wynosi do 90%. U niemowląt do 6 miesiąca życia choroba może mieć bardzo ciężki przebieg i doprowadzić do zgonu. W latach 2015-2016 w Polsce wystąpił wzrost liczby zachorowań na krztusiec, zarejestrowano odpowiednio 4.956 i 6.855 przypadków (szczyt epidemii wyrównawczej). W tym czasie w powiecie działdowskim wystąpiły tylko 2 zachorowania, co świadczy o wysokiej wyszczepialności dzieci w wieku 1-14 lat podlegających immunizacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz o skuteczności tych szczepień (tabela nr 2 i 2a). Indywidualna odporność nabyta w drodze szczepień ochronnych, zmniejsza się po 5-6 latach od szczepienia, również przebycie krztuśca nie powoduje trwałej odporności. Stopniowo zwiększa się odsetek populacji wrażliwej na zakażenie. Dlatego w celu osiągnięcia wzrostu odporności zbiorowiskowej dającej ochronę osobom nieodpornym, zaleca się obok prowadzenia powszechnych szczepień u dzieci i młodzieży, stosowanie szczepień przypominających u osób dorosłych. Zgodnie z komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych, w 2016 r. do kalendarza szczepień wprowadzono dawkę przypominającą szczepienia przeciwko krztuścowi w 14 roku życia, szczepienia były kontynuowane w 2017 r.

Inne choroby zakaźne

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Dzięki wprowadzeniu do Programu Szczepień Ochronnych w 1989 r. obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży przeciw WZW typu B znacznie zmniejszyła się zachorowalność na tę chorobę. Nabyta odporność poszczepienna, jak i odporność naturalna zapewniają długotrwałą ochronę przed zachorowaniem, prawdopodobnie do końca życia.

W porównaniu do roku 2016 kiedy w powiecie działdowskim zarejestrowano 4 nowo wykryte przypadki wzv B o charakterze przewlekłym, w roku 2017 odnotowano tylko 1 taki przypadek.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (zakażenie wirusem HCV) należy do najpoważniejszych problemów epidemiologicznych w zakresie chorób zakaźnych w kraju.

Zwalczanie tej choroby zakaźnej jest również jednym z priorytetów zdrowia publicznego na świecie, w 2016 r. Światowa Organizacja Zdrowia przyjęła strategię, której głównym celem jest eliminacja wirusowego zapalenia wątroby typu B i C do roku 2030.

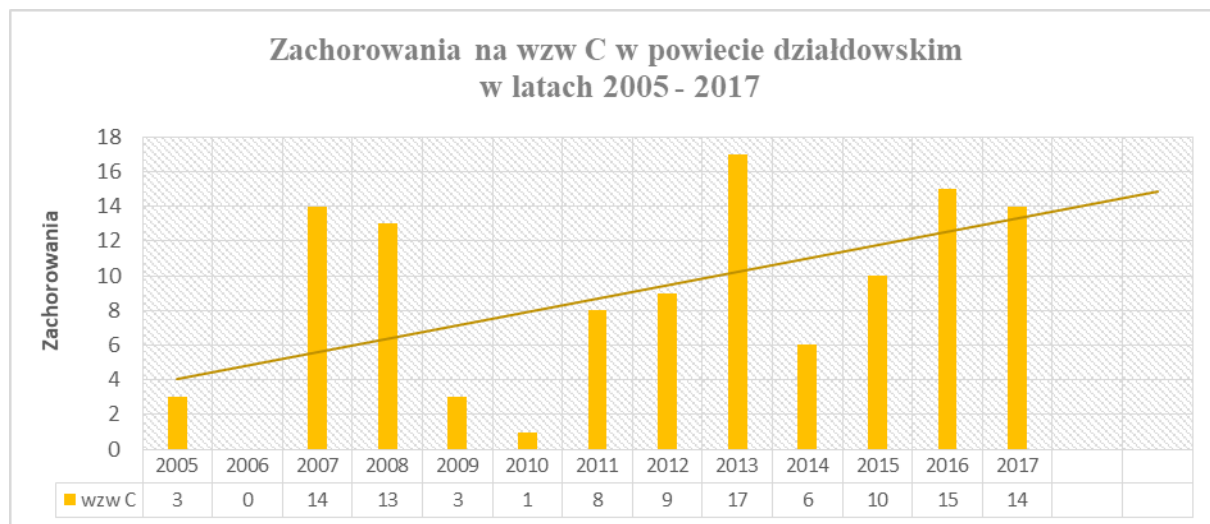
W Polsce w ostatnich latach odnotowuje się wzrost liczby wykrywanych rocznie przypadków wzv C, co może świadczyć o poprawiających się możliwościach diagnozowania tej choroby. Jednak zdaniem epidemiologów liczba zachorowań wykrywanych w kolejnych latach i rejestrowanych w systemie nadzoru nad chorobami zakaźnymi nie przedstawia rzeczywistej sytuacji epidemiologicznej wzv C, ponieważ większość zakażeń (ok. 80%), ze względu na wieloletni bezobjawowy przebieg choroby, jest niewykryta.

W Polsce wg szacunków Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH liczba osób zakażonych wynosi w przybliżeniu 200 tys.

W Polsce do zakażeń HCV dochodzi najczęściej podczas wykonywania drobnych zabiegów medycznych, a w placówkach niemedycznych podczas wykonywania zabiegów kosmetycznych, medycyny niekonwencjonalnej czy zabiegów upiększających (tataż, piercing), przebiegających z naruszeniem procedur higieniczno-sanitarnych. Ponadto szacuje się, że ok. 65% osób używających narkotyki w iniekcjach jest zakażonych tym wirusem (źródło danych NIZP-PZH, data opracowania lipiec 2016).

Liczbę zarejestrowanych zakażeń WZW typu C w powiecie działdowskim w latach 2005-2017 przedstawia poniżej zamieszczony wykres.

Wykres nr 7

Z uwagi na to, że dotychczas nie opracowano szczepionki przeciwko wzv typu C poprawę sytuacji epidemiologicznej można uzyskać poprzez zapewnienie wysokich standardów

higieniczno-sanitarnych wykonywania świadczeń medycznych oraz zabiegów w placówkach niemedycznych, podczas których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek.

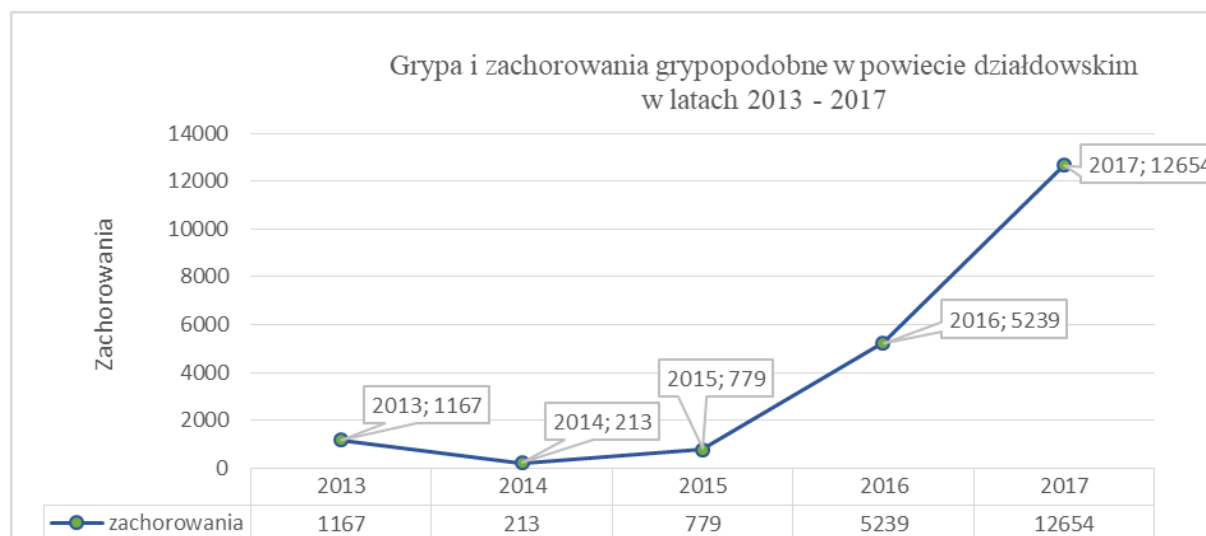
Grypa i zachorowania grypopodobne

W 2017 r. najczęściej występującymi chorobami zakaźnymi w powiecie działdowskim były grypa i zachorowania grypopodobne. Wzrost zarejestrowanej liczby zachorowań wynika z wysokiej zgłaszalności tych chorób przez jednostki podstawowej opieki zdrowotnej. W 2017 r. liczba zarejestrowanych zgłoszeń zachorowań na grypę i grypopodobnych wynosiła 12.654 (2016 – 5.239 przypadków), 55 osób poddano hospitalizacji ze względu na nasilone objawy ze strony układu oddechowego. Większość hospitalizacji dotyczyła dzieci w wieku do lat 4 (23 zachorowania) i osób powyżej 65 roku życia (18 zachorowań).

Również w przypadku tej choroby najskuteczniejszą formą profilaktyki zachorowań są szczepienia ochronne, w Polsce są to szczepienia zalecane (nieobowiązkowe).

W 2017 r. odnotowano 1 zgon z powodu choroby zakaźnej, którego bezpośrednią przyczyną była ostra niewydolność oddechowa w przebiegu grypowego zapalenia płuc.

Wykres nr 8

Choroby odzwierzęce - borelioza, wścieklizna

Borelioza

W 2017 r. w powiecie działdowskim zanotowano 24 przypadki zachorowań na boreliozę (w latach 2015-2016 po 27 przypadków). Od kilku lat liczba rejestrowanych potwierdzonych przypadków boreliozy utrzymuje się na podobnym poziomie (wykres nr 9).

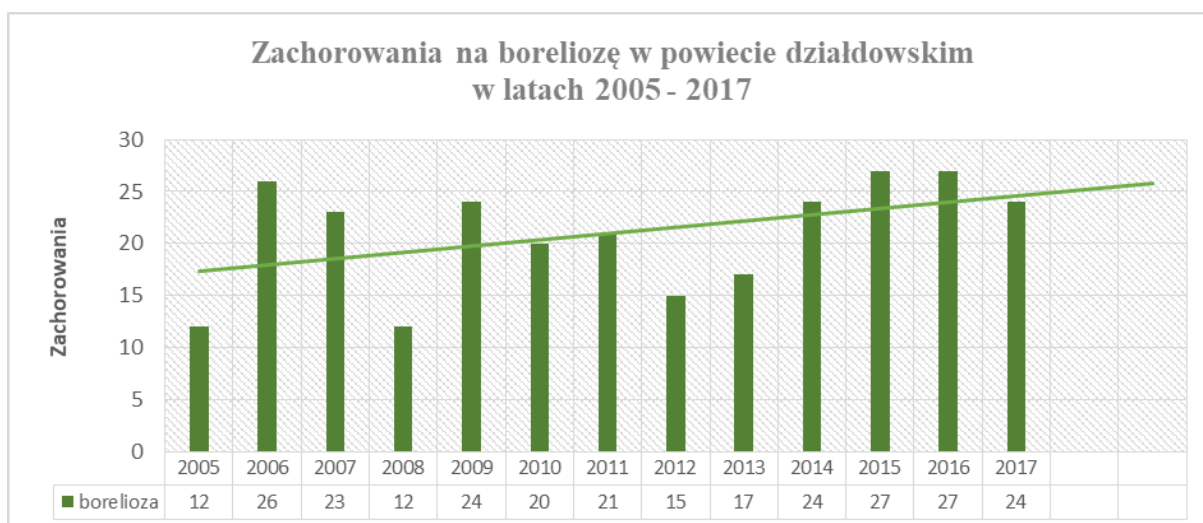
Wskaźnik zapadalności na boreliozę obliczony na 100 tys. ludności, dla powiatu działdowskiego wyniósł 36,66 i był niższy od przeciętnej dla województwa warmińsko-mazurskiego (90,75) oraz od przeciętnej krajowej (56,03).

Najbardziej narażeni na zachorowanie są pracownicy zatrudnieni w leśnictwie, myśliwi oraz osoby zbierające runo leśne.

Przeciwno tej chorobie nie ma szczepionki, dlatego ważne jest wczesne jej rozpoznanie oraz informowanie społeczeństwa o sposobach zapobiegania zakażeniom.

Borelioza jest chorobą wieloukładową i nieleczona może doprowadzić nawet do zgonu. Zamieszczony poniżej wykres przedstawia zachorowania na boreliozę w latach 2005-2017.

Wykres nr 9

Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)

W roku 2017 w powiecie działdowskim nie został zgłoszony żaden przypadek zachorowania na KZM (w 2016 r. - 1). KZM jest ciężką, ostrą chorobą zakaźną ośrodkowego układu nerwowego. Przenoszony przez kleszcze wirus atakuje mózg lub rdzeń kręgowy. Choroba może mieć ciężki przebieg i prowadzić do trwałych następstw w postaci porażenia nerwów, niedowładów kończyn, zaburzeń koncentracji lub depresji, a nawet zgonu. Najskuteczniejszą metodą zabezpieczenia przed kleszczowym zapaleniem mózgu i jego następstwami są szczepienia. Główny Inspektor Sanitarny zaleca je szczególnie osobom stale lub czasowo przebywającym na terenach endemicznego występowania zakażonych kleszczy i wykonującym zawody związane z rolnictwem czy leśnictwem lub aktywnie spędzającym czas na świeżym powietrzu.

Zapobieganie wściekliznie

W 2017 r. w powiecie działdowskim nie potwierdzono żadnego przypadku wścieklizny u zwierząt. Zarejestrowano 87 przypadków pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę (2016 r. - 106). Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 14 osób (w 2015 r. – 12, w 2016- 9) z powodu pogryzienia przez nieznaną psę i koty oraz brakiem możliwości podjęcia obserwacji weterynaryjnej zwierząt.

Należy zwrócić uwagę na bardzo dobrą współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Strażą Miejską i Strażą Gminną oraz z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi.

Gruźlica, HIV/AIDS oraz kiła

Od 1 stycznia 2014 r. do zakresu obowiązków Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie weszły zadania związane z prowadzeniem rejestru zachorowań/podejrzeń zachorowań na gruźlicę i choroby przenoszone drogą płciową. Wprowadzone rozwiązania, mają na celu m.in. zapewnienie skuteczności i szczelności nadzoru nad osobami chorymi na gruźlicę płuc, obowiązującymi do leczenia w warunkach hospitalizacji (gruźlica prątkująca) lub w warunkach leczenia otwartego.

W roku 2017 r zarejestrowano 6 nowych zachorowań na gruźlicę prątkującą (w 2016 r. zarejestrowano 12 przypadków zachorowań, w tym 5 przypadków dotyczyło członków jednej rodziny). Wszystkie osoby chore i z najbliższego kontaktu zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. Chorzy podlegają obowiązkowemu leczeniu i przebywają pod stałym nadzorem lekarza specjalisty w Poradni Chorób Płuc i Gruźlicy w Działdowie. Osoby ze styczności, przebywające w stałym kontakcie z chorymi zostały skierowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie do lekarza rodzinnego z zaleceniem wykonania nieodpłatnego badania RTG płuc.

W 2017 r. zarejestrowano 2 nowe zakażenia wirusem HIV (w 2015 r. – 2 zakażenia, w 2016 - 1).

Nie zgłoszono żadnego zachorowania na kiłę (w 2015 r. – 3 zachorowania, w 2016 r. – 2 zachorowania).

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2017 w powiecie działdowskim działalność leczniczą wykonywana była w 54 obiektach zarejestrowanych jako podmioty lecznicze i w 44 obiektach prowadzących

działalność leczniczą w formie praktyki zawodowej. Przeprowadzono ogółem 116 kontroli w zakresie oceny pomieszczeń i urządzeń, przestrzegania przez personel medyczny procedur mających na celu zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych oraz nadzoru nad prawidłową gospodarką odpadami medycznymi.

W roku 2017 zrealizowano następujące inwestycje:

- przeprowadzono generalny remont i modernizację budynku przychodni przy ul. Norwida w Działdowie;
- w przychodni przy ul. Lidzbarskiej w Działdowie (Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej) oddano do użytku windę przystosowaną do przewozu osób niepełnosprawnych;
- w 17 podmiotach przeprowadzono prace remontowe i modernizacyjne, polegające między innymi na malowaniu pomieszczeń oraz wymianie mebli i urządzeń medycznych;
- w Iłowie-Osadzie powstał podmiot leczniczy prowadzący działalność w zakresie stomatologii;
- objęto nadzorem dwa podmioty lecznicze w Działdowie i Lidzbarku prowadzące działalność w zakresie zabezpieczania medycznego imprez masowych.

Przeprowadzone remonty i modernizacje przyczyniły się do poprawy stanu sanitarnego obiektów oraz bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów. Wszystkie podmioty lecznicze znajdujące się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie spełniają wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r. poz. 739).

W 2017 r. zamknięte zostały dwa gabinety stomatologiczne w Uzdowie i Lidzbarku oraz Punkt Pobrań w Rybnie.

Profilaktyczne szczepienia ochronne w 2017 r.

Realizacja szczepień ochronnych

Realizacja szczepień ochronnych odbywa się zgodnie z aktualnym na dany rok Programem Szczepień Ochronnych (PSO), który jest wydawany przez Głównego Inspektora Sanitarnego i ogłaszany w dzienniku urzędowym Ministra Zdrowia.

Kalendarz szczepień na 2017 r. obejmuje szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży (finansowane z budżetu państwa) oraz szczepienia dodatkowe (zalecane), które są odpłatne.

Należy podkreślić, że w Polsce istnieje ustawowy obowiązek poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym.

Celem szczepień jest m.in. wytworzenie odporności zbiorowiskowej przeciwko określonym chorobom zakaźnym. Odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych w drodze szczepień ochronnych (wynoszący ok. 95%) jest skuteczną formą ochrony osób nieodpornych, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być zaszczepione.

W wyniku realizacji powszechnych szczepień ochronnych w odniesieniu do chorób zakaźnych, które występują tylko u człowieka (nie mają rezerwuaru zwierzęcego), przy zastosowaniu szczepionek o wysokiej skuteczności, możliwe jest całkowite zwalczenie choroby zakaźnej na całym świecie z wyeliminowaniem wywołującego ją patogenu. Obecnie Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia globalnych programach eliminacji (brak zachorowań na terenie kraju) i eradykacji (całkowite wyeliminowanie choroby na świecie) takich chorób jak odra i różyczka oraz poliomyelitis. Dotychczas właśnie w wyniku szczepień ochronnych doprowadzono do globalnej eradykacji ospy prawdziwej.

W Polsce w ramach Programu Szczepień Ochronnych prowadzone są szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży w wieku do 19 roku życia.

Szczepienia ochronne (obowiązkowe i zalecane) w powiecie działdowskim były realizowane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2017 rok w 13 punktach szczepień znajdujących się w przychodniach zdrowia oraz w Oddziale Noworodków i Wcześnieaków, Poradni Chirurgicznej, Szpitalnym Oddziale Ratunkowym i Stacji Dializ Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Działdowie.

Zgodnie z danymi przesłanymi przez placówki służby zdrowia, odsetek wykonania obowiązkowych szczepień u dzieci i młodzieży w powiecie działdowskim przedstawia się następująco:

Dzieci urodzone w 2017 r. - pierwszy rok życia

Liczba osób w roczniku – 613

- 100 %, szczepienie p/gruźlicy;
- 63,6 %, szczepienie uzupełniające (III dawki) p/wzw B;
- 67 %,szczepienie pierwotne (III dawki) p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz *Haemophilus influenzae* typu B;

- 72,4 % - szczepienie pierwotne przeciwko *Streptococcus pneumoniae*.

Dzieci urodzone w 2016 r. - drugi rok życia

Liczba osób w roczniku - 567

- 99,8 % - szczepienie uzupełniające (III dawki) p/wzw B;
- 69 % - szczepienie uzupełniające (IV dawki) p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis oraz *Haemophilus influenzae typu B*;
- 99,8 % - szczepienie podstawowe (I dawka) p/odrze, śwince oraz różyczce;

Szczepienia w grupie dzieci do lat dwóch prowadzi się sukcesywnie według dat urodzenia.

Dzieci urodzone w 2012 r. – 6 rok życia:

Liczba osób w roczniku – 655

- 97,1 % - szczepienie I przypominające p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis;

Dzieci urodzone w 2008 r. – 10 rok życia:

Liczba osób w roczniku - 747

- 96,9 % - szczepienie przypominające p/odrze, śwince oraz różyczce;

Dzieci urodzone w 2004 r. -14 rok życia:

Liczba osób w roczniku - 642

- 99,1 % - szczepienie II przypominające p/błonicy, tężcowi i krztuścowi;

Dzieci urodzone w 1999 r. - 19 rok życia:

Liczba osób w roczniku - 723

- 99,4 % - szczepienie III przypominające p/ błonicy, tężcowi.

Szczepienia obowiązkowe dzieci z grup ryzyka:

1. Szczepienie przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, wykorzystano 280 dawek szczepionki;
2. Szczepienia przeciwko ospie wietrznej – wykorzystano 19 dawek szczepionki;
3. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (DTPa) – wykorzystano 245 dawek szczepionki skojarzonej.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko tężcowi osób po zranieniach i urazach

W 2017 r. przeciwko tężcowi uodporniono 513 osób, w tym 34 osoby w przedziale wiekowym od 20 do 29 roku życia oraz 479 osób w grupie wiekowej od 30 roku życia i powyżej.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w grupach ryzyka.

Podano 86 dawek szczepionki w następujących grupach:

1. osoby z bliskiego otoczenia nosicieli (osób zakażonych wirusem HBV - zapalenia wątroby typu B;
2. osoby z bliskiego otoczenia chorych na WZW typu B;
3. osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C (HCV);
4. osoby przewlekłe chore o wysokim ryzyku zakażenia;

Ponadto wykorzystano 48 dawek u osób w fazie zaawansowanej choroby nerek z filtracją kłębuszkową i osób dializowanych.

Szczepienia zalecane

W 2017 r. najwięcej szczepień zalecanych wykonano przeciw następującym chorobom:

- grypa, przeciw chorobie zaszczepiono 1056 osób – osoby w przedziale wiekowym od 15 do 64 roku życia stanowiły 43,8 % ogółu osób zaszczepionych;
- kleszczowe zapalenie mózgu – przeciw chorobie zaszczepiono 42 osoby;
- wirusowe zapalenie wątroby typu A, przeciw chorobie zaszczepiono 44 osoby, w większości były to osoby wyjeżdżające służbowo na placówkę zagraniczną;
- biegunki wywołane przez rotawirusy, przeciw chorobie zaszczepiono 214 osób;
- zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), zaszczepiono 20 osób;
- zakażenia wywołane przez *Neisseria meningitidis*, zaszczepiono 22 osoby.

Niepożądane odczyny poszczepienne

W 2017 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego.

Finansowanie szczepień przez jednostki samorządowe:

W 2017 r. Urząd Gminy w Rybnie sfinansował szczepienia u 16 dziewczynek urodzonych w 2005 r. przeciwko zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV).

Należy podkreślić, że w powiecie działdowskim nie ma rodzin uchylających się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci.

W tabelach zamieszczonych na końcu raportu zaprezentowano dane dotyczące wykonania szczepień ochronnych w powiecie działdowskim:

- tabela nr 1, liczba dzieci i młodzieży objęta obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi;
- tabela nr 2 i 3, procentowe wykonanie szczepień ochronnych w latach 2016-2017;
- tabela nr 4, wykonanie szczepień zalecanych (poza Kalendarzem Szczepień).

HIGIENA KOMUNALNA

Zaopatrzenie w wodę

W 2017 r. na terenie powiatu działdowskiego funkcjonowały 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym 2 wodociągi miejskie. Poza tym do zaopatrzenia ludności w wodę służył 1 wodociąg zakładowy oraz 1 studnia indywidualna (czynna w sezonie letnim).

Wszystkie ujęcia wody oparte są na wodach podziemnych. Czerpią wodę z czwartorzędowego piętra wodonośnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 214 Działdowo. Stabilny skład bakteryjny i chemiczny wód podziemnych eliminuje konieczność stosowania w technologii uzdatniania szkodliwych dla zdrowia związków chemicznych, w tym środków dezynfekcyjnych. Chlorowanie stosuje się tylko w sytuacjach awaryjnych w razie wtórnego zanieczyszczenia bakteryjnego i profilaktycznie po wykonaniu robót hydraulicznych.

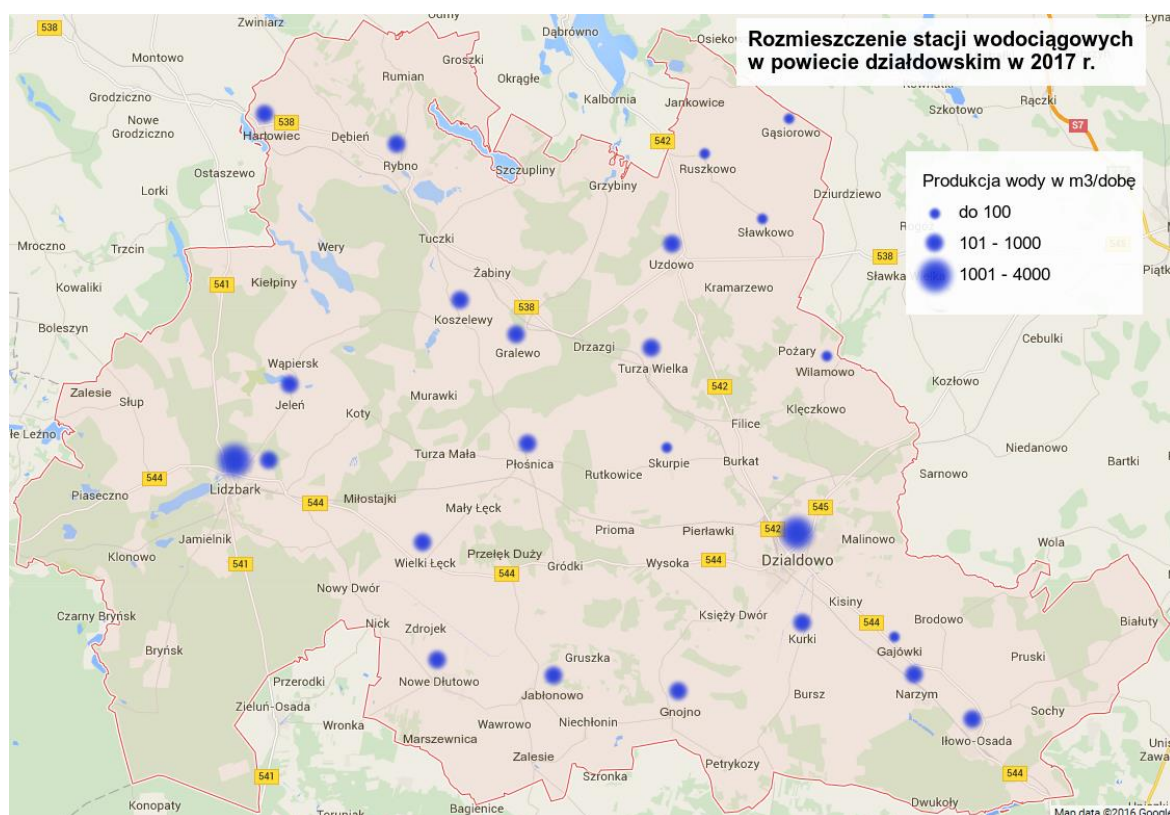
Należy zauważyć, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gmin, obowiązek zabezpieczenia mieszkańców w wodę do celów spożywczych w niezbędnych ilościach wynika zarówno z ustawy o samorządzie gminnym, jak i z ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Na terenie powiatu jest jeszcze kilka miejscowości (wieś, osada, przysiółek), gdzie jedynym źródłem wody są płytkie studnie przydomowe. Tereny te zamieszkuje ok. 300 osób. Poza tym na terenach zwodociągowanych, ze względu na duże rozproszenie gospodarstw, nie

wszyscy przyłączeni są do sieci wodociągowej, ok. 450 mieszkańców korzysta jeszcze z ujęć własnych.

Działania naprawcze, rozbudowa i modernizacja infrastruktury zaopatrzenia w wodę

W efekcie współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz władz gminnych i powiatowych w powiecie działowskim systematycznie realizowane są inwestycje w celu uzyskania poprawy jakości wody pitnej. Inwestycje polegają nie tylko na łączeniu małych wodociągów z większymi (ze względu na złą jakość wody produkowanej w małych wodociągach i wysokie koszty działań naprawczych) ale również na zastosowaniu odpowiednio dobranych technologii uzdatniania wody.

Systematycznie rozwija się infrastruktura zaopatrzenia w wodę. W 2017 r. wybudowano 5,93 km sieci wodociągowej. Wykonano rozbudowę sieci wodociągowej m.in. w następujących miejscowościach: Iłowo-Osada, Narzym, Wysoka, Zakrzewo, Burkat, Klęczkowo (w 2016 r. wybudowano 10,04 km sieci wodociągowej).

Ponadto w 2017 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie wydał pozytywną opinię sanitarną dotyczącą:

- rozbudowy sieci wodociągowej do m. Grądy, Wery i Kopaniarze z modernizacją hydroforni w Hartowcu oraz

- budowy sieci wodociągowej rozdzielczej, sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej oraz sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej z przepompownią ścieków w m. Jamielnik gm. Lidzbark.

Ponadto w 2017 r. w drodze decyzji administracyjnej wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodnych w stacji uzdatniania wody w m. Wielki Łęck (gm. Płońnica).

Jakość wody

W celu zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego wszystkie urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajdowały się pod stałym nadzorem sanitarnym. W 2017 r. pobrano 207 próbek, w których oznaczono wszystkie wymagane parametry niezbędne do oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W trakcie 2017 r. w niżej wymienionych wodociągach, stwierdzono przekroczenia wartości parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia, dostarczanej w ramach zbiorowego zaopatrzenia:

- w. p. Działdowo, oznaczono bakterie grupy coli oraz paciorkowce kałowe;
- w. p. Rybno, oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 ± 2 °C po 72 h);
- w. p. Skurpie, oznaczono wysoki wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 ± 2 °C po 72 h;
- w. p. Gajówki, oznaczono bakterie grupy coli;
- w. p. Narzym, oznaczono bakterie grupy coli;
- w. p. Płońnica, oznaczono ponadnormatywną zawartość żelaza i mętność.

Przekroczenie parametrów jakości wody wymaga każdorazowo dokonania oceny zagrożeń i oszacowania ryzyka wystąpienia potencjalnych zdarzeń niebezpiecznych dla zdrowia konsumentów oraz określenia przydatności wody do spożycia. Ocena jakości wody jest sporządzana osobno dla każdego wodociągu.

W związku z prowadzonym postępowaniem w celu uzyskania poprawy jakości wody produkowanej przez wodociągi publiczne, w 2017 r. wystawiono 6 decyzji administracyjnych, w tym 5 o braku przydatności wody do spożycia.

W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych we wszystkich wodociągach uzyskano poprawę jakości wody.

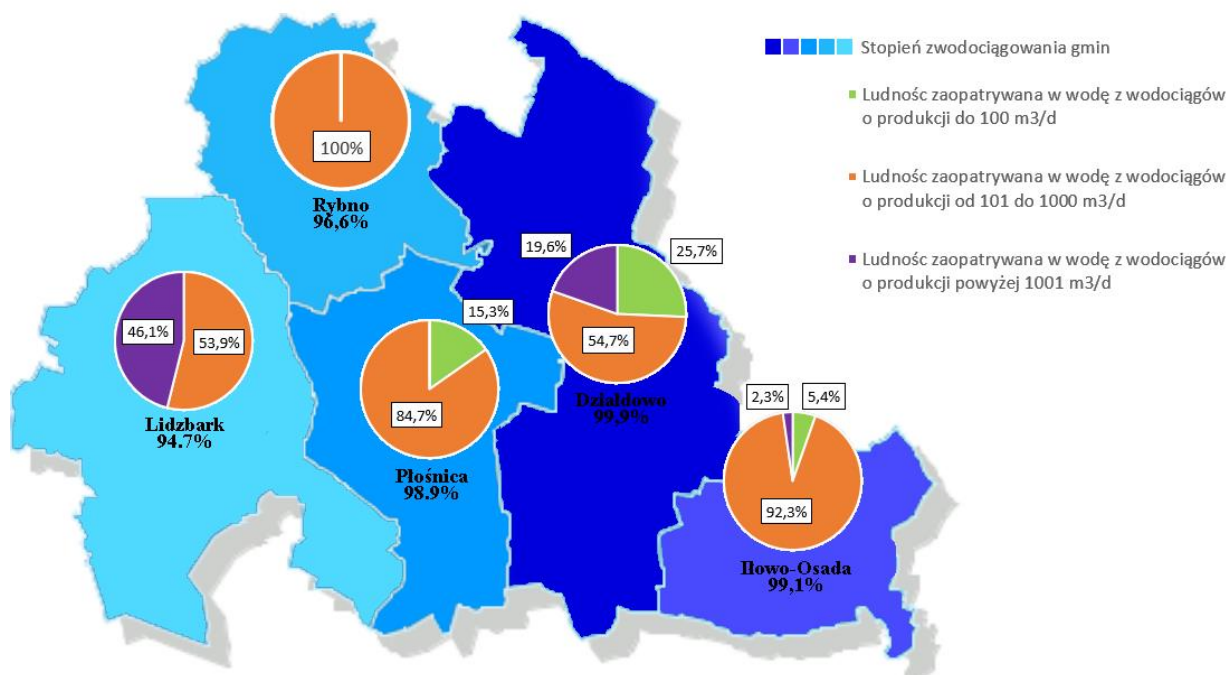
Decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia były wydane w każdym przypadku stwierdzenia przekroczeń mikrobiologicznych parametrów jakości wody. W okresie obowiązywania decyzji, w celu zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego były realizowane dostawy wody odpowiedniej jakości ze źródła zastępczego (woda butelkowana, cysterny).

W ramach nadzoru nad jakością wody ciepłej, w 2017 r. wykonano badania w kierunku obecności bakterii Legionella w instalacji wody ciepłej w Domu Dziecka w Lidzbarku (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza MARIO) oraz z natrysku przy basenie zewnętrznym – ośrodek wypoczynkowy dla dzieci i młodzieży w Lidzbarku. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnej ilości bakterii.

Stopień zwodociągowania i skanalizowania gmin w powiecie działdowskim

W Działdowie i w Lidzbarku wszyscy mieszkańcy posiadają dostęp do wody wodociągowej. Natomiast na obszarach wiejskich z wody wodociągowej korzysta ok. 98% ludności. Stopień zwodociągowania gmin w powiecie działdowskim jest bardzo wysoki (został obliczony jako odsetek ludności w gminie korzystającej z wody wodociągowej); w gminie Działdowo wynosi ok. 99,9%; w gminie Iłowo-Osada ok. 99,1%; w gminie Płońnica ok. 98,9%; w gminie Rybno ok. 96,6% i w gminie Lidzbark ok. 94,7%. Słabsze zwodociągowanie gminy Lidzbark związane jest z dużym rozproszeniem miejscowości i gospodarstw.

Struktura zaopatrzenia w wodę mieszkańców wsi w powiecie działdowskim w 2017 r.

W 2017 r. w powiecie działdowskim 112 wsi (wg wykazów gmin) było zaopatrywanych w wodę z wodociągów publicznych, natomiast 33 wsie były podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej. W 2017 r. została skanalizowana wieś Wierzbowo.

Wykaz wsi w powiecie działdowskim przyłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej:

- Gmina Działdowo: Księży Dwór, Uzdowo, Grzybiny, Kramarzewo, Ruszkowo, Myślęta, Sławkowo, Pożary, Rudolfowo, Kurki, Kisiny, Turza Wielka;
- Gmina Iłowo-Osada: Iłowo-Osada, Iłowo-Wieś, Białuty, Pruski, Narzym, Kraszewo, Wierzbowo;
- Gmina Lidzbark.: Wlewsk, Cibórz, Chełsty;
- Gmina Płońnica: Płońnica, Rutkowice, Mały Łęck, Turza Mała, Skurpie, Gródki;
- Gmina Rybno: Rybno, Tuczki, Żabiny, Szczupliny, Koszelewy.

W miejscowościach skanalizowanych mieszka ok. 88,5 % mieszkańców gm. Iłowo-Osada, ok. 61,1% mieszkańców gm. Rybno, ok. 56,8 % mieszkańców gm. Działdowo, ok. 52,2% mieszkańców gm. Płońnica oraz ok. 8,4% mieszkańców gminy Lidzbark.

Należy podkreślić, że zastosowanie infrastruktury kanalizacyjnej nie zawsze jest możliwe, zarówno ze względów technicznych jak i ekonomicznych. Alternatywnym rozwiązaniem jest budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków, które licznie funkcjonują na terenach wiejskich powiatu działdowskiego.

Obiekty rekreacji wodnej

W sezonie letnim 2017 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie nadzorował 1 kąpielisko w Lidzbarku, które jest raportowane do Komisji Europejskiej.

Informacje o jakości wody w kąpielisku zamieszczane były w serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Przez cały sezon letni woda w kąpielisku nadawała się do kąpieli i uprawiania sportów wodnych.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się 1 basen kąpielowy. Jest to basen zewnętrzny przy ośrodku wypoczynkowym dla dzieci i młodzieży w Lidzbarku, czynny w sezonie letnim. W próbkach wody zbadanych w 2017 r. nie stwierdzono obecności bakterii chorobotwórczych.

Obiekty użyteczności publicznej

W 2017 r. na terenie powiatu działdowskiego funkcjonowało 239 obiektów użyteczności publicznej, były to między innymi: obiekty hotelarskie i turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, ustępy publiczne, piaskownice, place zabaw. Kontrole przeprowadzone w tych obiektach nie wykazały znaczących uchybień.

Wśród obiektów użyteczności publicznej najliczniejszą grupę stanowiły zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i stylizacji paznokci (70 obiektów). Należy podkreślić, że placówki te charakteryzują się dbałością o czystość pomieszczeń i urządzeń oraz odpowiednim wyposażeniem w sprzęt jednorazowy, środki czystości oraz preparaty do dezynfekcji.

W 2017 r. kontynuowano realizację zadań polegających na upowszechnianiu informacji dotyczących zasad postępowania w celu zapewnienia odpowiedniej higieny usług, w tym procedur dotyczących dezynfekcji i sterylizacji sprzętu naruszającego ciągłość powłok ciała oraz dotyczących postępowania z odpadami.

Prowadząc nadzór nad piaskownicami zwracano uwagę na wykonanie zabezpieczeń przed dostępem zwierząt oraz na czystość piasku. W 2017 r. skontrolowano wszystkie czynne piaskownice ogólnodostępne. Spośród 23 piaskownic, 18 posiadało przykrycie. We wszystkich piaskownicach został wymieniony piasek. Pobrano do zbadania próbki piasku z dwóch piaskownic nie stwierdzając obecności jaj pasożytów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie sprawował nadzór nad ekshumacjami zwłok i szczątków ludzkich. W 2017 r. wydano 38 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie uczestniczyli we wszystkich ekshumacjach, zostały one przeprowadzone z zachowaniem wymogów sanitarnych.

W związku z realizacją zadań w zakresie higieny komunalnej, w 2017 r. przeprowadzono 438 kontroli, pobrano do badań 207 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 3 próbki wody ciepłej, 1 próbkę wody z basenu kąpielowego, 1 próbkę wody z kąpieliska, 5 próbek wody z cystern oraz 2 próbki piasku. Wystawiono 65 decyzji merytorycznych i 14 decyzji płatniczych na kwotę 564 zł. Decyzje płatnicze wystawione zostały w przypadku stwierdzenia uchybień sanitarnych.

HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Zakres nadzoru sanitarnego

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności a także warunków żywienia zbiorowego, nadzoru nad jakością zdrowotną żywności oraz warunków produkcji i obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i kosmetyków.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego pełną odpowiedzialność za jakość zdrowotną środka spożywczego wprowadzanego do obrotu oraz treść informacji umieszczonych na jego opakowaniu lub prezentacji i reklamie ponosi producent lub przedsiębiorca wprowadzający produkt spożywczy do obrotu.

W 2017 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowało się 631 obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku (2016 r. – 652 obiekty), w tym m.in.:

- 30 zakładów produkcji żywności, w tym: 1 wytwórnia lodów, 11 automatów do lodów, 8 piekarni, 2 ciastkarnie, 1 browar, 1 wytwórnia naturalnych wód źródlanych, 2 zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego, 4 inne wytwórnie żywności;
- 424 obiekty obrotu żywnością, w tym m.in.: 258 sklepów spożywczych (w tym 20 marketów), 29 kiosków spożywczych, 7 magazynów hurtowych;
- 59 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym m.in.: 30 zakładów małej gastronomii;
- 95 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym m.in.: 1 stołówka pracownicza, 4 stołówki w domach wczasowych, 31 stołówek szkolnych i w przedszkolach, 12 stołówek na koloniach, półkoloniach i obozach, 2 stołówki w domach dziecka i młodzieży, 5 bloków żywienia w domach opieki osób starszych;
- 4 środki transportu żywności;

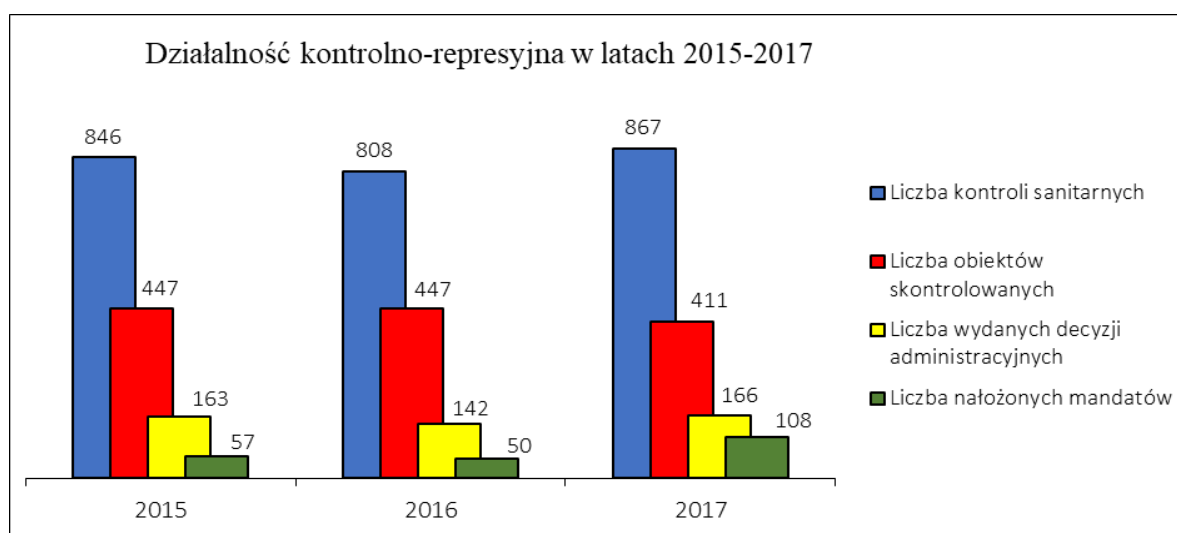
- 3 zakłady produkujące i wprowadzające do obrotu materiały i wyroby do kontaktu z żywnością;
- 16 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 2 hurtownie oraz 14 sklepów;

Wykres nr 10

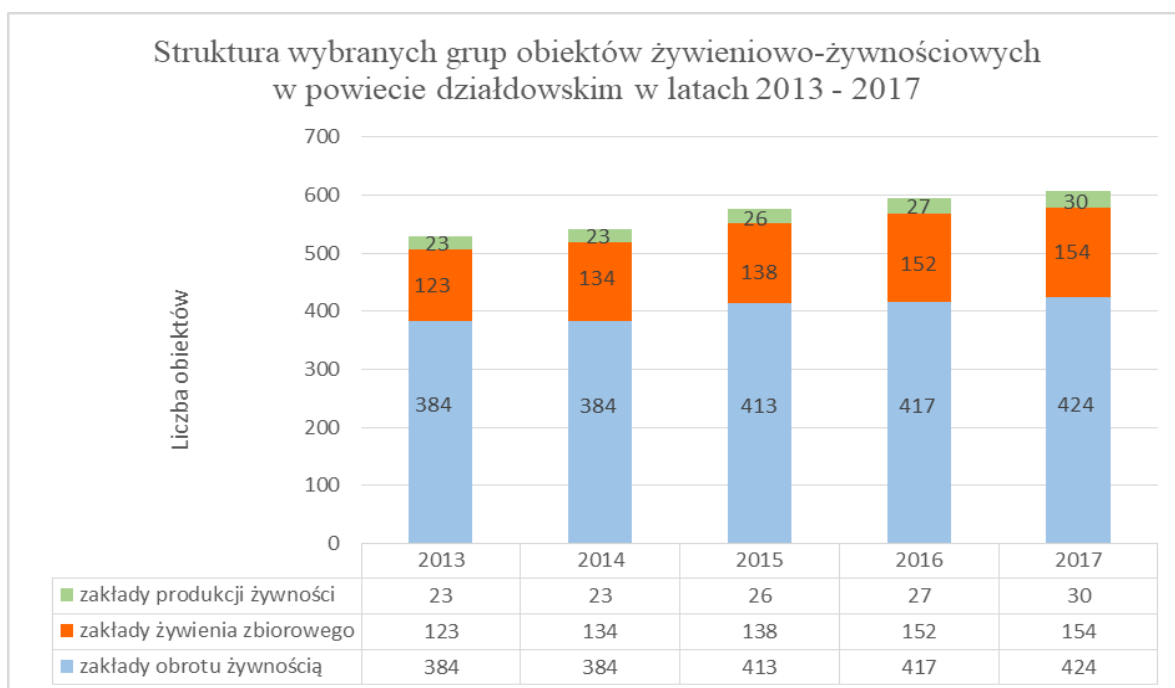
W 2017 roku skontrolowano 411 obiektów, co stanowi 65,1% wszystkich zarejestrowanych zakładów, przeprowadzono 867 kontroli i rekontroli, w tym 54 kontrole interwencyjne. W celu usunięcia nieprawidłowości wydano 166 decyzji administracyjnych, w tym 110 decyzji dotyczyło obiektów obrotu żywnością (w 2016 r. w tej grupie obiektów wystawiono 96 decyzji). Za niewłaściwy stan sanitarny nałożono 108 mandatów, na kwotę 22.850 zł.

Wykres nr 11

Najliczniejszą grupą obiektów nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej są sklepy spożywcze.

Wykres nr 12

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

Ocenę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów przeprowadzono zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Podczas przeprowadzanych kontroli sprawdzano m.in., czy wdrożone zostały zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu analizy zagrożeń krytycznych punktów kontroli (HACCP), które są istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas wszystkich etapów produkcji i obrotu żywnością. Wdrożenie systemu GMP/GHP stanowi podstawę do wdrożenia w kolejnym etapie systemu HACCP.

System kontroli wewnętrznej HACCP obowiązuje we wszystkich zakładach sektora spożywczego, przy czym w małych przedsiębiorstwach np. w punktach małej gastronomii bazujących na półproduktach i produktach gotowych oraz w zakładach dystrybucji żywności tj. handlu detalicznego i transportu jest stosowany system uproszczony zgodnie z zasadą elastycznego podejścia. W tych zakładach za wystarczające dla kontroli najważniejszych zagrożeń bezpieczeństwa żywności uznano przestrzeganie zasad GHP i GMP.

W toku czynności kontrolnych wielokrotnie stwierdzano uchybienia w zakresie utrzymania należytego stanu sanitarnego oraz przestrzegania zasad wewnętrznej kontroli jakości. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia, przechowywanie produktów łatwo psujących się poza urządzeniami chłodniczymi oraz brak segregacji asortymentowej przy przetrzymywaniu i sprzedaży artykułów nieopakowanych.

Za nieprzestrzeganie wymagań sanitarno-higienicznych na osoby odpowiedzialne nałożono 108 mandatów karnych. W porównaniu do 2016 r. liczba nałożonych mandatów karnych była dwukrotnie większa, a w obiektach obrotu żywnością liczba nałożonych mandatów zwiększyła się z 50 w 2016 r. do 82 w 2017 r.

Wykres nr 13

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, żaden z obiektów żywności i żywienia nie został sklasyfikowany jako niezgodny z obowiązującymi wymaganiami sanitarno-higienicznymi. W żadnym z obiektów nie stwierdzono uchybień stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i zdrowia konsumentów (np. obecności gryzoni lub śladów ich odchodów).

Natomiast wśród najczęściej występujących uchybień natury technicznej należy wymienić:

- zły stan techniczno-sanitarny obiektów (ściany, sufity, posadzki, drzwi, okna) oraz
- zniszczone, zużyte powierzchnie robocze, urządzenia i sprzęt produkcyjny.

W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym właściciele obiektów wdrożyli działania w celu wyeliminowania nieprawidłowości, dzięki czemu poprawiły się warunki produkcji, sprzedaży i magazynowania artykułów spożywczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu porządkowego. Zakłady żywności i żywienia, w których co roku stwierdzano nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego zostały objęte wzmożonym nadzorem. W zakładach tych często zatrudnione są osoby nie posiadające odpowiednich kwalifikacji i wiedzy w zakresie wymogów sanitarno-higienicznych.

W ramach nadzoru bieżącego nad bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia, w 2017 r. kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną, Policją i Strażą Miejską.

W związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń przeprowadzano wspólne kontrole w celu wykrywania nielegalnej sprzedaży mięsa wieprzowego i produktów pochodzenia wieprzowego, a także dziczyzny (mięsa dzika) i produktów wytworzonych z tego mięsa lub gotowych dań z udziałem mięsa dzików. Ponadto w okresie przedsięwzięcznym wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną przeprowadzano kontrole warunków sprzedaży ryb żywych oraz innych produktów pochodzenia zwierzęcego. W toku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. W ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną przeprowadzono 7 wspólnych kontroli.

Ponadto przy współudziale Policji i Straży Miejskiej przeprowadzano kontrole w trakcie trwania imprez masowych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono kontrolę u producenta owoców miękkich (truskawek). Państwowa Inspekcja Sanitarna przeprowadziła kontrolę w zakresie przestrzegania warunków higieniczno-sanitarnych podczas zbioru owoców, natomiast Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa pobrała próbki truskawek do badań w kierunku pozostałości środków ochrony roślin. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W ramach nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością skontrolowano 3 zakłady produkcyjne oraz 16 miejsc obrotu tymi produktami, w tym 2 hurtownie oraz 14 sklepów detalicznych.

Do zakresu kontroli należała ocena warunków sanitarno-higienicznych wytwarzania i sprzedaży produktów oraz ich prawidłowego znakowania a także kontrola dokumentacji potwierdzającej bezpieczeństwo zdrowotne wprowadzanych do obrotu przedmiotów użytku.

Ponadto w 2017 r. pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zakres badań obejmował migrację metali szkodliwych dla zdrowia (ołowiu i kadmu) oraz określenie cech organoleptycznych w kontakcie z żywnością. Próbki zostały pobrane i zbadane zgodnie z planem pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu.

Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością nie mogą powodować nieakceptowalnych zmian w składzie żywności ani pogorszenia jej cech organoleptycznych. Przeprowadzone badania wykazały, że pobrane próbki spełniają wymagania sanitarne.

Kontrole interwencyjne

W 2017 r. zarejestrowano 33 wnioski złożone przez konsumentów z prośbą o przeprowadzenie kontroli interwencyjnych, w tym:

- 18 wniosków dotyczyło niewłaściwej jakości żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w 7 przypadkach potwierdzono zgłoszone nieprawidłowości, w związku z naruszeniem wymagań higieniczno-sanitarnych nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 1.650 zł;
- 15 wniosków dotyczyło niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów, zgłoszone nieprawidłowości potwierdzono w 13 przypadkach, w celu wyegzekwowania poprawy nałożono 12 mandatów na kwotę 3.300 zł.

Przy składaniu wniosków konsumenci kierowali się przekonaniem, że Państwowa Inspekcja Sanitarna będzie miała wpływ na rzetelną i obiektywną ocenę zgłaszanych nieprawidłowości oraz że zostaną podjęte działania w celu ich usunięcia, zgodnie z oczekiwaniami wnioskodawców. We wszystkich przypadkach wyegzekwowano poprawę.

Nadzór nad suplementami diety

Suplementy diety zgodnie z ustawową definicją są środkami spożywczymi, dlatego ich sprzedaż może być prowadzona zarówno w obiektach obrotu żywnością jak i w aptekach. Należy nadmienić, że stosowanie suplementów diety często kojarzy się konsumentom ze świadomym odżywianiem i dbałością o zdrowie.

W ramach nadzoru nad suplementami diety, podczas kontroli przeprowadzanych w obiektach oferujących do sprzedaży te produkty, oceniono warunki sprzedaży oraz prawidłowość znakowania produktów. Zgodnie z planem badań i monitoringu, w 2017 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie oceniła znakowanie 8 suplementów diety znajdujących się w obrocie. Zakwestionowano znakowanie 2 produktów. W związku z powyższym w każdym przypadku niezwłocznie wszczęto procedurę w celu wyeliminowania nieprawidłowości oraz przekazano stosowne informacje organom inspekcji sanitarnej właściwym ze względu na siedzibę producenta.

Producenci suplementów diety nie dostosowali treści etykiet do obowiązujących od dnia 13 grudnia 2014 r. wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach kontroli sprzedaży produktów żywnościowych przez Internet monitoruje również sprzedaż internetową suplementów diety.

Ocena jakości żywienia w wybranych zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Do zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego należą m.in. stołówki w przedszkolach, szkołach, domach dziecka i domach opieki osób starszych. W tych zakładach żywienie odbywa się zgodnie z ułożonym jadłospisem.

W 2017 r. nasze działania koncentrowały się nad zagadnieniem oceny jakości żywienia oraz dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach systemu oświaty. W tym celu przeprowadzono analizę 67 jadłospisów dekadowych stosując metodę oceny teoretycznej. Poddano ocenie sposób żywienia w przedszkolach i w stołówkach szkolnych oraz jadłospisy dożywiania w szkołach.

W toku przeprowadzonych czynności ustalono, że przygotowywane posiłki były urozmaicone i smaczne. W codziennej diecie odnotowano zwiększenie udziału owoców i warzyw. Posiłki obiadowe oceniono jako zgodne z zaleceniami racjonalnego żywienia dzieci, co oznacza, że dostarczają niezbędnych składników odżywczych.

Szkoły, przedszkola i punkty przedszkolne, które nie posiadają warunków do przygotowywania posiłków korzystają z usług cateringowych. Dotyczy to głównie dożywiania w szkołach oraz żywienia w punktach przedszkolnych. W 2017 r. z tej formy usług korzystało 20 szkół oraz 15 punktów przedszkolnych i przedszkoli (w 2016 r. odpowiednio 22 i 16).

Na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli oceniono, że w jednostkach systemu oświaty zostały wdrożone zmiany w sposobie żywienia dzieci i młodzieży, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

Przepisy rozporządzenia nie wprowadzają odrębnych wymagań dla grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży oraz środków spożywczych w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty w porównaniu do poprzedniego rozporządzenia.

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajduje się 7 sklepików szkolnych. Podczas przeprowadzonych kontroli tylko w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości, które zostały usunięte w trybie natychmiastowym.

Ponadto przeprowadzono 12 kontroli bloków żywienia w placówkach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości zagrażających życiu i zdrowiu osób wypoczywających. W nielicznych przypadkach organizatorzy wypoczynku korzystali z usług cateringowych świadczonych przez zakłady gastronomiczne znajdujące się pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie.

Jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku w 2017 r.

Realizując plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2017 roku, pobrano do badań 167 próbek środków spożywczych produkcji krajowej oraz pochodzącej z UE i z importu. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizyko-chemiczne, organoleptyczne, znakowanie żywności oraz zanieczyszczenia biologiczne i fizyczne.

W wyniku przeprowadzonych badań zdyskwalifikowano 7 próbek żywności w 4 grupach asortymentowych, które nie spełniały obowiązujących wymagań jakości zdrowotnej, co stanowi 4,2% zbadanych próbek (2016 r. - 7,5%):

- 1 próbka kalafiora świeżego, pobranego z obrotu została zakwestionowana ze względu na pozostałości pestycydów;
- 3 próbki wody niskosodowej w związku ze skargą konsumenta zostały zakwestionowane ze względu na niewłaściwe cechy organoleptyczne;

- 1 próbka napoju o smaku truskawkowym w związku ze skargą konsumenta została zakwestionowana ze względu na niewłaściwe cechy organoleptyczne;
- 2 próbki suplementów diety pobranych z aptek, zostały zakwestionowane ze względu na niewłaściwe znakowanie.

Ponadto pobrano do badań 25 próbek żywności u producentów z powiatu działdowskiego (mąka, ziarna zbóż, naturalna woda źródłana, ciastka z kremem, lody, kapusta biała, ziemniaki). Wyniki badań potwierdziły zgodność oznaczanych parametrów z obowiązującymi wymaganiami.

Działania podejmowane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie uczestniczyła w działaniach systemowych mających na celu wyeliminowanie z obrotu produktów żywnościowych i przedmiotów użytku stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. W ramach unijnego Systemu RASFF w 2017 r. otrzymaliśmy 14 powiadomień (2016 r.– 21) o niebezpiecznych produktach żywnościowych i przedmiotach użytku, w tym 12 powiadomień alarmowych wymagających szybkiego wycofania produktów z obrotu. Podobnie jak w latach ubiegłych do najczęściej zgłaszanych zagrożeń należały chemiczne zanieczyszczenia żywności.

W każdym przypadku podjęto działania w celu potwierdzenia, czy w obrocie znajdują się kwestionowane produkty, postępowanie prowadzono zgodnie z obowiązującą procedurą RASFF. Zakwestionowane produkty objęte powiadomieniami zostały zwrócone do dostawców. Działania w ramach systemu RASFF podejmowano niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia, w 2017 r. przeprowadzono 21 kontroli. Podmioty znajdujące się na listach dystrybucyjnych kwestionowanych produktów prawidłowo współpracowały w zakresie wycofywania zakwestionowanej żywności, przedkładając dokumenty zwrotu i zagospodarowania towaru (np. utylizacji).

Działania podejmowane w ramach systemu RAPEX – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Kosmetykach.

W 2017 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie nie otrzymała żadnego powiadomienia o potencjalnie niebezpiecznych produktach kosmetycznych mogących znajdować się w obrocie.

HIGIENA PRACY

Nadzór sanitarny nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy

Celem sprawowanego nadzoru jest wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

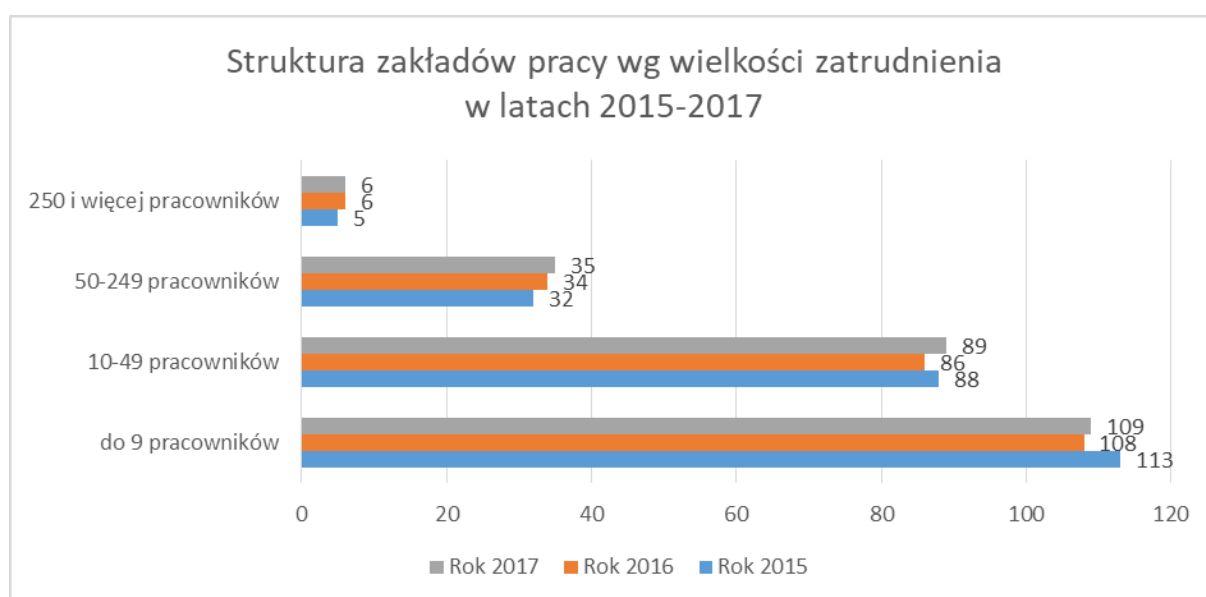
Jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej szczebla powiatowego realizują zadania określone w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy w danym roku objętym sprawozdawczością.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w 2017 r. realizowano następujące zagadnienia:

- nadzór nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 oraz produktami biobójczymi;
- nadzór nad substancjami, mieszaninami i czynnikami lub procesami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy;
- nadzór nad narażeniem na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy;
- nadzór nad warunkami pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników wykonujących prace związane z narażeniem na hałas, drgania mechaniczne, chemiczne zanieczyszczenia powietrza oraz pyły;
- nadzór nad warunkami pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników narażonych na rtęć i jej związki;
- nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych;
- nadzór nad warunkami pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach przemysłu tworzyw sztucznych – zagadnienie tematyczne do realizacji na lata 2016-2017;
- nadzór nad zakładami sektora gospodarki ściekami i odpadami;
- prowadzenie spraw dotyczących chorób zawodowych.

W 2017 r. w ewidencji Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie znajdowało się 239 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 8.159 pracowników (stan na dzień 31.12.2017 r.). W 2016 r. w 234 zakładach pracę wykonywało 7.949 pracowników. Podobnie jak w roku ubiegłym największą liczbę przedsiębiorstw stanowiły małe zakłady pracy, zatrudniające do 9 pracowników (45,6%). Natomiast najwięcej osób pracowało w przedsiębiorstwach zatrudniających od 50 do 249 pracowników (43,2 %).

Wykres nr 14

Struktura zatrudnienia w powiecie działdowskim w 2017 r.

Kategoria zakładu pracy wg kryterium liczby osób zatrudnionych	Liczba zakładów pracy	Liczba pracowników
zakłady zatrudniające 250 i więcej pracowników	6	2.252
zakłady zatrudniające od 50 do 249 pracowników	35	3.528
zakłady zatrudniające 10-49 pracowników	89	1.877
zakłady zatrudniające do 9 pracowników	109	502
Razem:	239	8.159

W 2017 roku nadzorem sanitarnym objęto 58,2 % zewidencjonowanych zakładów pracy (2016 r. – 74,6%). Przeprowadzono 153 kontrole sanitarne w 139 obiektach.

Zakłady pracy, w których na stanowiskach pracy występują przekroczenia dopuszczalnych normatywów higienicznych oraz zakłady pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze kontrolowane są w każdym roku, natomiast pozostałe w zależności od zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy – przeważnie co 2 lata.

Podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy; wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy; przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich; występowania czynników rakotwórczych w środowisku pracy; występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy; wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych, niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w tym prekursorów narkotyków; oceny ryzyka zawodowego oraz zapewnienia systemu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Do najczęściej występujących uchybień w skontrolowanych zakładach pracy, należały:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- brak rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń socjalnych;
- oświetlenie sztuczne na stanowiskach pracy o parametrach niezgodnych z Polskimi Normami;
- przekroczenia najwyższych dopuszczalnych normatywów higienicznych natężenia hałasu i stężenia pyłów.

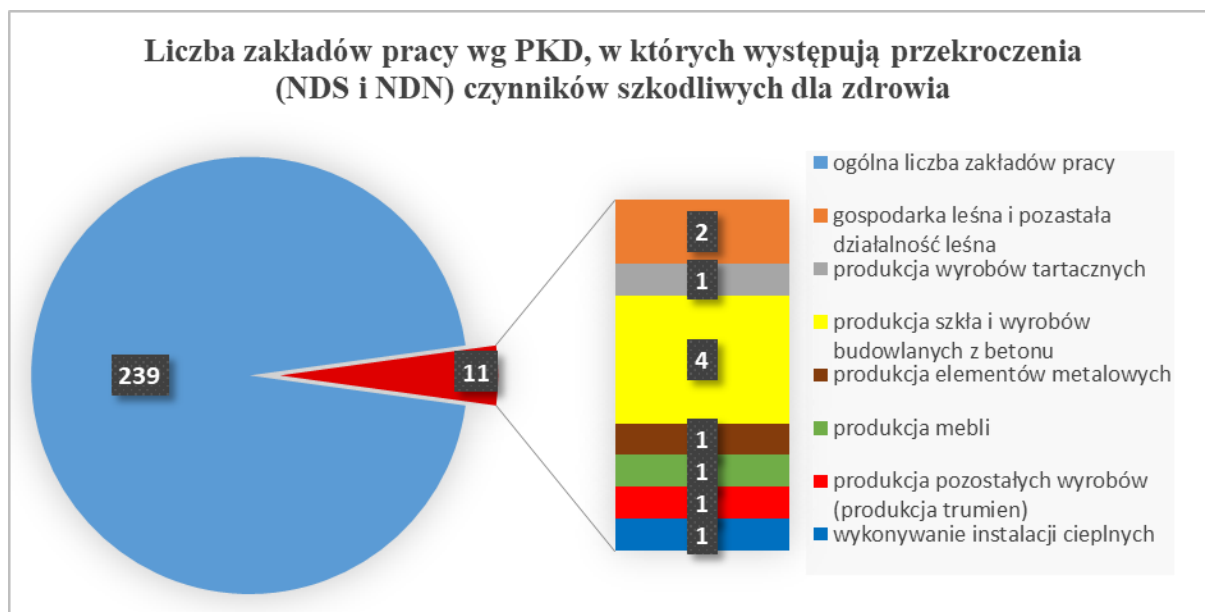
Ponadto w 2017 r. kontynuowano realizację zadań wynikających z dwuletniego programu dotyczącego sporządzenia oceny warunków pracy pracowników zatrudnionych w przemyśle tworzyw sztucznych.

Rok	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba wydanych decyzji
2008	126	262	97
2009	134	181	80
2010	136	166	62
2011	138	184	76
2012	135	171	51
2013	153	168	33
2014	152	167	47
2015	149	162	29
2016	156	176	44
2017	139	153	37

Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach pracy

W wyniku przeprowadzonych badań oraz pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ustalono, że w warunkach przekroczeń NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie) pracowały 184 osoby w 11 zakładach pracy (wykres nr 15).

Wykres nr 15

Przekroczenia normatywów higienicznych dotyczyły głównie narażenia na hałas (ok. 89% narażonych). Ponadto stwierdzono również narażenie na ponadnormatywne stężenie czynników chemicznych (m.in. toluenu) oraz pyłów i natężenia drgań mechanicznych.

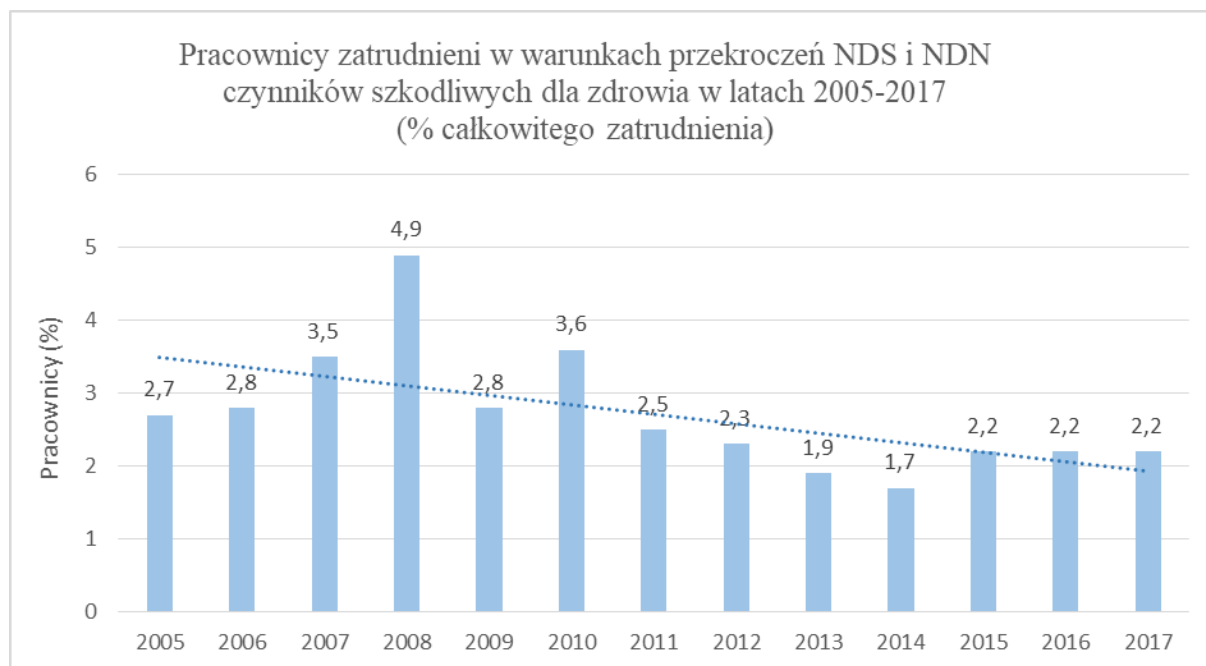
Zgodnie z opracowaniem Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, hałas jest najpowszechniej występującym czynnikiem szkodliwym i uciążliwym środowiska pracy w Polsce. Długotrwała ekspozycja na hałas może powodować uszkodzenie narządu słuchu, ponadto może być czynnikiem wywołującym stres i różne dolegliwości zdrowotne.

Należy zauważyć, że w rejestrach chorób zawodowych prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Działdowie (PSSE) nie odnotowano przypadków występowania ubytku słuchu spowodowanego hałasem jako choroby zawodowej.

Z posiadanych przez PSSE danych wynika, że w zakładach pracy powiatu działdowskiego (pomimo obserwowanej zmienności) systematycznie zmniejsza się liczba zakładów pracy, w których stwierdzane są przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia (wykres nr 17) oraz utrzymuje

się zarysowana w 2011 r. tendencja spadkowa liczby pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia (wykres nr 16).

Wykres nr 16

W większości przypadków pracodawcy podejmowali działania mające na celu zmniejszenie ryzyka zawodowego, które dotyczyły: wprowadzenia rozwiązań organizacyjno-technicznych polegających na stosowaniu ekranów oddzielających źródło hałasu od pozostałej części pomieszczenia lub obudów dźwiękochłonnych, wymianie zużytego parku maszynowego na nowy (w tym modernizacja), automatyzacji i hermetyzacji procesów produkcyjnych, wyciszeniu urządzeń, systematycznym dokonywaniu przeglądów technicznych i konserwacji maszyn oraz urządzeń, instalacji nowoczesnych systemów ochron zbiorowych (wentylacji i odciągów) oraz poprzez zapewnienie pracownikom odpowiednio dobranych, atestowanych środków ochrony indywidualnej, skrócenia czasu ekspozycji pracowników na czynniki szkodliwe poprzez zastosowanie rotacji pracowników i przerw w pracy, monitorowania poziomu narażenia poprzez wykonywanie pomiarów środowiska pracy, objęcia pracowników ekspozowanych na czynniki szkodliwe specjalistycznymi badaniami lekarskimi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie prowadzi postępowanie administracyjne w celu obniżenia poziomu czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 4 zakładach, w tym 2 decyzje administracyjne zostały wydane

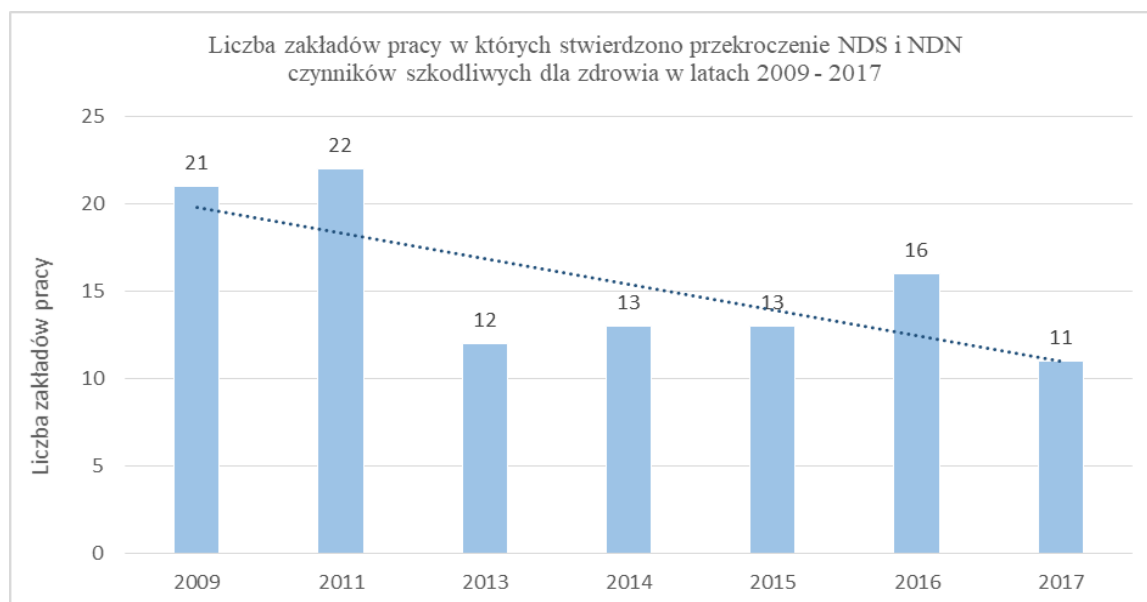
w 2017 r. Przedsiębiorcy zobowiązani zostali do opracowania lub aktualizacji i wprowadzenia programów działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia oraz przedstawienia krótkoterminowych planów poprawy warunków pracy.

W związku z uzyskaną poprawą w 2017 roku zakończono postępowanie w 6 zakładach.

Przekroczenia NDS/NDN czynników szkodliwych, wg działów PKD

PKD	Opis działu	Przekroczenia NDS i NDN			
		Hałas	Pył	Czynniki chemiczne	Wibracja
02	Usługi leśne	2			
16	Przemysł drzewny	1	1		
23	Produkcja wyrobów budowlanych z betonu oraz opakowań szklanych	2		1	1
25	Produkcja elementów metalowych	1			
31	Produkcja mebli	1			
43	Wykonywanie instalacji cieplnych			1	

Wykres nr 17

Nadzór nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami narkotyków

W powiecie działdowskim 160 zakładów stosuje w produkcji niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym 12 zakładów stosuje prekursory narkotyków, tj. kwas solny, kwas siarkowy, aceton i toluen.

W ramach nadzoru nad niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 91 kontroli. Nadzorem objęto zarówno podmioty gospodarcze stosujące substancje i ich mieszaniny jak i podmioty wprowadzające je do obrotu.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wystawiono 1 decyzję administracyjną.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy

Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2017 r. ustalono, że w 9 zakładach pracy w procesie pracy występowały czynniki rakotwórcze (2016 r. - 6).

W warunkach narażenia na kontakt z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy zatrudnione były 64 osoby (2016 r. - 65).

W zakładach pracy powiatu działdowskiego do najczęściej występujących czynników rakotwórczych i mutagennych należały pyły drewna twardego (przede wszystkim dębu i buku).

W 2017 r. w 2 zakładach pracy odnotowano narażenie na nowy czynnik rakotwórczy – aldehyd mrówkowy, natomiast w 1 zakładzie wystąpiło dodatkowe narażenie na pyły drewna twardego.

W większości zakładów pracy nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów bhp na stanowiskach pracy, na których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze. Pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku. Podczas kontroli zwracano również uwagę czy przestrzegany jest zakaz palenia papierosów oraz czy na stanowiskach pracy występuje zakaz spożywania posiłków i napojów.

Stwierdzone w 3 zakładach pracy nieprawidłowości dotyczyły: nieprzekazania danych do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczących narażenia pracowników na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym w środowisku pracy, braku rejestru pracowników narażonych na te procesy oraz brak okresowych szkoleń pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia.

Czynniki biologiczne w miejscu pracy

Narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne (wirusy, bakterie, grzyby, pasożyty) występowało w 63 zakładach pracy. Pracę w narażeniu na czynniki zaklasyfikowane do 2 i 3 grupy zagrożenia wykonywało 498 osób w następujących działach gospodarki: rolnictwo, wylęg i hodowla drobiu, leśnictwo, przemysł spożywczy, służba zdrowia, zbieranie odpadów, usługi pogrzebowe, sprzedaż zboża, nasion i pasz oraz w laboratoriach.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 46 kontroli, podczas których nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych (w 2016 r. w celu wyeliminowania nieprawidłowości wystawiono 3 decyzje administracyjne).

Należy zauważyć, że wzrasta świadomość pracodawców na temat ryzyka stwarzanego przez czynniki biologiczne w środowisku pracy. We wszystkich zakładach pracy skontrolowanych w 2017 r. zostały wdrożone środki zapobiegawcze wynikające z dokumentacji oceny ryzyka zawodowego, w celu ochrony pracowników przed zagrożeniami biologicznymi.

Nadzór nad warunkami pracy w zakładach , w których występuje narażenie na rtęć i jej związki

Podobnie jak 2016 r. żaden z zakładów pracy znajdujących się w ewidencji PSSE w Działdowie nie stosował ani rtęci ani jej związków.

Nadzór nad warunkami pracy w zakładach przemysłu tworzyw sztucznych

Jest to zagadnienie tematyczne zaplanowane do realizacji na lata 2016-2017. W powiecie działdowskim znajduje się 5 zakładów tej branży. Są to zakłady zajmujące się wytwarzaniem lub zdobieniem wysokiej jakości opakowań z tworzyw sztucznych przeznaczonych dla przemysłu kosmetycznego, farmaceutycznego i spożywczego oraz zakłady produkujące wyroby dla budownictwa (okna). We wszystkich zakładach pracy przeprowadzane są systematyczne badania czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy (pyłu, hałasu i substancji chemicznych). Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień higieniczno-sanitarnych.

Nadzór nad zakładami sektora gospodarki ściekami i odpadami

Zagadnienie zaplanowano do realizacji na lata 2017-2018. W ewidencji PSSE znajduje się 9 zakładów zajmujących się działalnością w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, zbierania, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów oraz odzyskiwania surowców. W 2017 r. przeprowadzono 9 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bhp, narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych oraz stosowania niebezpiecznych mieszanin chemicznych. W toku czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu dopalaczy i nowych substancji psychoaktywnych

Do obowiązków Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy realizacja zadań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu art. 4 pkt. 11 a i 27 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (potocznie zw. dopalaczami lub nowymi narkotykami).

W myśl obowiązujących przepisów do postępowań w sprawach wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, a osoby wytwarzające i wprowadzające do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne podlegają odpowiednim sankcjom administracyjnym.

W 2017 r. w ramach współpracy z Policją, w wyniku przeprowadzonego dochodzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie na podstawie art. 44c ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w drodze decyzji administracyjnej orzekł o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu ujawnionych produktów, co do których organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej uzyskał pewność, że stanowią one środek zastępczy albo nową substancję psychoaktywną.

Należy zaznaczyć, iż kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych nie są kontrolami planowanymi, gdyż nie istnieją formalnie podmioty prowadzące taką działalność. Właściwy państwowy inspektor sanitarny działa w ww. zakresie tylko w przypadku podejrzenia, iż w obiekcie zakaz ten nie jest przestrzegany (na skutek powziętych informacji o przypadkach zatruc, informacji od organów ścigania, na podstawie zgłoszeń od obywateli, doniesień prasowych, jak również własnych obserwacji).

Mając na uwadze, że najbardziej skuteczną metodą walki z tzw. „dopalaczami” jest profilaktyka, pracownicy PSSE w Działdowie we współpracy w Policją prowadzili na terenie powiatu działdowskiego zajęcia edukacyjne z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pedagogami, a także pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2017 r. w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych odbyły się szkolenia i warsztaty przeprowadzone przez specjalistów Polskiego Towarzystwa Oświaty Zdrowotnej Oddziału Terenowego w Olsztynie nt. uzależnień, w tym szkodliwości używania tzw. „dopalaczy”.

Choroby zawodowe

W ujęciu lekarsko-prawnym za chorobę zawodową uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie wydał 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (w branży leśnictwo, szkolnictwo i służba zdrowia) w związku z zachorowaniem na przewlekłe choroby narządu głosu, przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego i boreliozę.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego w roku 2017 wydano 3 decyzje administracyjne o braku podstaw stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2017 r. wpłynęło 7 zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej u pracowników lub byłych pracowników. Ponadto przeprowadzono 1 postępowanie w sprawie podejrzenia choroby zawodowej dla innej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w kraju.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

W tym obszarze w 2017 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie skontrolował i ocenił stan sanitarny placówek edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych, sprawował nadzór nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji.

Informacje ogólne

W 2017 r. zewidencjonowano 66 stałych placówek przeznaczonych dla dzieci i młodzieży, w tym:

- 1 klub dziecięcy;
- 19 przedszkoli;
- 28 szkół podstawowych;
- 2 szkoły gimnazjalne;
- 1 Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, 1 Niepubliczna Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy i 1 warsztaty terapii zajęciowej;
- 5 zespołów szkół, w ramach których funkcjonowały: 2 przedszkola, 3 szkoły podstawowe, 3 szkoły gimnazjalne, 2 licea ogólnokształcące i 1 ponadgimnazjalna szkoła zawodowa;
- 1 szkoła muzyczna;
- 1 Centrum Kształcenia Ustawicznego;
- 6 placówek wychowania pozaszkolnego, w tym: 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze, 3 świetlice socjoterapeutyczne, 1 ośrodek wypoczynkowy dla dzieci i młodzieży.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem warunków sanitarno-higienicznych w placówkach dla dzieci i młodzieży, skontrolowano wszystkie placówki stałe oraz 68 turnusów wypoczynku (spośród 71 turnusów zarejestrowanych w elektronicznej bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej).

Przeprowadzono 176 kontroli, wystawiono 14 decyzji administracyjnych w celu zapewnienia odpowiednich standardów higienicznych, w szczególności dotyczących pomieszczeń i wyposażenia w meble szkolne.

Z danych uzyskanych w toku przeprowadzonych kontroli wynika, że w szkołach wszystkich typów kształciło się 7.125 uczniów, natomiast wychowaniem przedszkolnym objęto 1.435 dzieci.

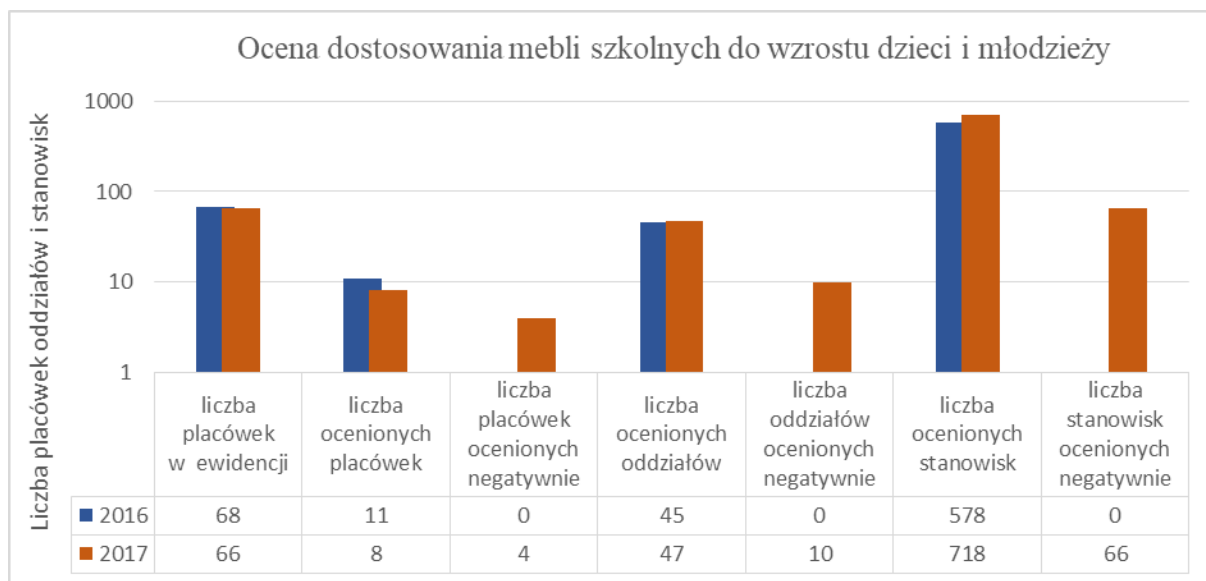
Ergonomia mebli w szkołach i przedszkolach

W celu zapewnienia odpowiednich warunków pracy ucznia w szkole, przeprowadzono ocenę dostosowania mebli edukacyjnych (krzesel i stolików) do wzrostu uczniów. Wykonano 2.154 pomiary, oceniono 718 stanowisk pracy ucznia w 8 placówkach. Badania wykazały, że 66 ocenionych stanowisk nie spełniało wymagań obowiązującej w tym zakresie normy

(co stanowiło 9,2% ocenionych stanowisk, wykres nr 18). Wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte w wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego.

Zdaniem specjalistów niewłaściwie dobrane stanowisko pracy ucznia (ławka i krzesło niedostosowane do wzrostu ucznia) przyczyniają się w istotny sposób do rozwoju i utrwalenia się nawyku nieprawidłowej postawy oraz sprzyjają rozwojowi wady.

Wykres nr 18

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych - prawidłowego przygotowania planów lekcji.

W ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania przeprowadzono ocenę higieniczną wybranych tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Badania przeprowadzono w 35 placówkach, oceniono 280 oddziałów w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i zespołach szkół. Podobnie jak w 2016 r. stwierdzone w pojedynczych przypadkach nieprawidłowości dotyczyły nierównomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia. Nieprawidłowości w organizacji pracy uczniów zostały wyeliminowane, tygodniowe plany lekcji zostały opracowane z zachowaniem zasad higieny pracy umysłowej.

Warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Jednym z najważniejszych zagadnień z zakresu zdrowia publicznego jest zbyt mała aktywność ruchowa dzieci i młodzieży. Dlatego Państwowa Inspekcja Sanitarna przywiązuje szczególną uwagę do działań mających na celu promocję zdrowego i aktywnego stylu życia.

Zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego jest przykładem dbałości o zdrowie i sprawność fizyczną dzieci i młodzieży szkolnej. W tym kontekście należy podkreślić, że w powiecie działowskim w 2017 r. oddano do użytkowania kolejny zespół sportowy przy szkole podstawowej.

Poprawa warunków prowadzenia zajęć wychowania fizycznego:

- obecnie 23 szkoły posiadają szkolny zespół sportowy z boiskiem, szkolny zespół sportowy jest to zespół pomieszczeń składający się z sali gimnastycznej, szatni, pomieszczeń sanitarnych (z natryskami) i pomocniczych; w 17 szkołach podstawowych, 1 gimnazjum i 5 zespołach szkół posiadających szkolny zespół sportowy kształci się 5.946 uczniów;
- 2 szkoły podstawowe posiadają sale zastępcze/rekreacyjne z boiskiem, do szkół uczęszcza 148 uczniów;
- 1 gimnazjum posiada salę zastępczą/rekreacyjną z boiskiem, do szkoły uczęszcza 56 uczniów;
- 1 szkoła specjalna prowadzi tylko zajęcia rehabilitacyjne, do szkoły uczęszcza 23 uczniów;
- 3 szkoły podstawowe posiadają salę gimnastyczną z boiskiem, w szkołach kształci się 423 uczniów.

Oceniając warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego należy podkreślić, że 6 szkół podstawowych posiada tylko boiska, w tych przypadkach uczniowie z konieczności ćwiczą na korytarzach lub korzystają z infrastruktury poza szkołą, w tych szkołach kształci się 529 uczniów.

Zapewnienie właściwych warunków utrzymania higieny osobistej w palcówkach nauczania i wychowania

Zapewnienie podstawowych środków umożliwiających utrzymanie higieny osobistej w placówkach dla dzieci i młodzieży ma istotne znaczenie w profilaktyce chorób zakaźnych. Podczas kontroli oceniono możliwość korzystania z bieżącej ciepłej wody, wyposażenie w przybory higieniczne (mydło w dozownikach, jednorazowe ręczniki papierowe do suszenia

ruk lub przeznaczone do tego celu suszarki oraz papier toaletowy) a także sprawdzono czystość i porządek sanitariatów. Na ogół placówki starają się dbać o zachowanie należytych standardów. Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie kontroli lub niezwłocznie po jej zakończeniu.

Wszystkie placówki są zaopatrywane w wodę dobrej jakości z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Natomiast odprowadzanie ścieków odbywa się przeważnie do sieci kanalizacji sanitarnej, 4 szkoły posiadają przyszkolną ekologiczną oczyszczalnię ścieków, a 3 punkty przedszkolne i 9 szkół podstawowych odprowadza ścieki do bezodpływowych zbiorników typu szambo.

Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniem przez zwierzęta

W celu zapewnienia higienicznych warunków korzystania z terenów rekreacyjnych i sportowych oraz placów zabaw, zostały one zabezpieczone przed zanieczyszczeniami (w szczególności przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi). Wykonano ogrodzenia terenu, zabezpieczono piaskownice przykryciem w czasie przerw w użytkowaniu, wymieniono piasek w piaskownicach przed rozpoczęciem sezonu letniego, nałożono zakazy wprowadzania zwierząt na teren placówek.

Ocena sytuacji w zakresie opieki zdrowotnej

- 21 szkół posiada gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej;
- w 15 szkołach zapewniono profilaktyczną opiekę zdrowotną w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki;
- 3 szkoły zapewniają profilaktyczną opiekę zdrowotną poza terenem placówki;
- w 36 szkołach zapewniono opiekę pielęgniarską;
- 2 szkoły zapewniały opiekę lekarza stomatologa;
- żadna ze szkół nie zapewniała podstawowej opieki lekarskiej.

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W celu zapewnienia możliwości spożywania przynajmniej jednego ciepłego posiłku przez ucznia w godzinach lekcyjnych, 36 szkół wprowadziło dożywianie dzieci. W 2017 r. dożywianiem objęto 1.679 uczniów w wieku od 6 do 16 lat. Z posiłków dofinansowanych korzystało 1.468 uczniów.

Ponadto w 5 szkołach uczniowie mieli zapewnione drugie śniadanie (tą formą dożywiania objęto 146 uczniów) i w 9 szkołach 1.317 uczniów otrzymywało napój.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi - prowadzony jest w 1 szkole podstawowej i 1 zespole szkół, pozostałe placówki nie posiadają tych substancji.

W 2017 r. uzyskano poprawę stanu sanitarnego placówek nauczania i wychowania poprzez:

- przeprowadzenie remontów bieżących – w 38 placówkach;
- poprawę w zakresie wyposażenia placówek w nowe meble szkolne – w 8 placówkach;

Najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2017 r.:

- oddano do użytkowania salę gimnastyczną wraz z łącznikiem przy Szkole Podstawowej w Ruszkowie, gm. Działdowo (w ramach budowy zrealizowano salę gimnastyczną 295,24 m², łącznik do istniejącej szkoły, zaplecze higieniczno-socjalne, dwie sale lekcyjne, pokój nauczycielski, komunikację, magazynek, widownię);
- rozbudowa przedszkola miejskiego nr 5 w Działdowie, przy ul. Karłowicza nr 3 (po rozbudowie 200 miejsc dla dzieci), oddano do użytkowania m.in. 3 sale zajęć wraz z węzłami sanitarnymi dla 75 przedszkolaków, 3 gabinety specjalistyczne przeznaczone do konsultacji logopedycznej, 3 pomieszczenia wc (w tym 1 dla osób niepełnosprawnych), magazynki na pomoce dydaktyczne, pokój personelu oraz hall z szatnią.;
- zmiana sposobu użytkowania lokalu handlowego na pomieszczenia przeznaczone dla grupy żłobkowej w istniejącym przedszkolu niepublicznym w Działdowie, przy ul. Malewskiej 4 (projektowana grupa żłobkowa przeznaczona jest dla 12 dzieci do ukończenia 2,5 roku życia);
- przystosowanie pomieszczeń na salę zajęć lekcyjnych, szatnię i łazienkę w przedszkolu miejskim w Lidzbarku, przy ul. Akacyjowej 19 (prowadzenie zajęć edukacyjnych dla 20 dzieci powyżej 5 roku życia, pobyt do 5 godzin dziennie);
- zmiana sposobu użytkowania pomieszczenia gospodarczego na dwa oddziały przedszkolne przy istniejącym przedszkolu niepublicznym w Lidzbarku, przy ul. Główny

Dworzec 7a (przedszkole niepubliczne przeznaczone jest dla 40 dzieci, dwa oddziały przedszkolne przeznaczone są dla 30 dzieci);

- oddano do użytkowania żłobek w Lidzbarku, przy ul. Zieluńskiej 7 (żłobek publiczny przeznaczony dla 20 dzieci do 3 roku życia, posiłki dla dzieci przygotowywane będą w zrealizowanej kuchni);

W związku z reformą szkolnictwa, w 2017 r. powstały następujące szkoły:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Działdowie, przekształcona z gimnazjum
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Działdowie, przekształcona z gimnazjum
- Szkoła Podstawowa w Sławkowie, przekształcona z gimnazjum
- Szkoła Podstawowa w Burkacie, przekształcona z gimnazjum
- Szkoła Podstawowa w Księżym Dworze, przekształcona z zespołu szkół
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Lidzbarku, przekształcona z gimnazjum.

W 2017 r. zlikwidowano Szkołę Podstawową w Jeglii (gmina Rybno).

Należy zaznaczyć, że pomimo stwierdzanych uchybień stan sanitarny nadzorowanych obiektów z roku na rok ulega systematycznej poprawie. Dyrektorzy placówek przy współdziałaniu władz samorządowych, w miarę dostępnych środków finansowych, wykonują prace remontowo-budowlane i uzupełniają wyposażenie.

Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W sezonie letnim 2017 r. na terenie powiatu działdowskiego zorganizowanych było 66 turnusów wypoczynku. Na koloniach i obozach pod namiotami wypoczywało 3.883 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. W ramach nadzoru nad letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży przeprowadzono 63 kontrole, skontrolowano 63 turnusy.

W czasie ferii zimowych w powiecie działdowskim zorganizowano 3 zimowiska, podczas których wypoczywało 82 uczniów. Ponadto uczniowie korzystali również z innych form zimowego wypoczynku zorganizowanych w miejscu zamieszkania. Były to zajęcia świetlicowe, plenerowe i jednodniowe wycieczki. Z tej formy wypoczynku skorzystało 90 dzieci w 2 placówkach.

W czasie trwającego wycieczki dzieci i młodzieży szkolnej nie zanotowano przypadków zbiorowych zatruc pokarmowych i nie zachodziła potrzeba interwencji w kwestii zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych.

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Do zakresu zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie należy inicjowanie, organizowanie i koordynacja działań oświatowo-zdrowotnych nakierowanych na promocję zdrowia i zdrowego stylu życia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia oraz pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców naszego powiatu do działań na rzecz własnego zdrowia.

Podkreślenia wymaga, że kształtowanie umiejętności samodzielnego wyboru zachowań sprzyjających zachowaniu zdrowia odbywa się poprzez edukację zdrowotną w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i szkolnym oraz że edukacja zdrowotna została przyjęta za jeden z celów Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

Podobnie jak w latach ubiegłych realizowano programy o zasięgu krajowym inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz programy o zasięgu wojewódzkim inicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie.

W 2017 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Działdowie uczestniczyła w realizacji następujących programów z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia:

Profilaktyka chorób zakaźnych oraz zatruc i zakażeń pokarmowych:

- zapobieganie HIV/AIDS (kampania medialna)
- zapobieganie wściekliznie
- profilaktyka chorób odkleszczowych
- zapobieganie zatruciom grzybami
- profilaktyka antybiotykoterapii
- profilaktyka grypy

Propagowanie zdrowego stylu życia:

- edukacja w zakresie szkodliwości palenia, realizacja Programu Ograniczenia Następstw Palenia Tytoniu

- kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych dzieci „Moje dziecko idzie do szkoły”
- Kampania „Zdrowe Wakacje”
 - Światowy Dzień Zdrowia
 - przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, realizacja programu ARS czyli jak dbać o miłość

Profilaktyka wybranych chorób niezakaźnych:

- kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej, realizacja programu „Trzymaj Formę”

Aktualnie z inicjatywy Głównego Inspektoratu Sanitarnego wojewódzkie i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne realizują w całym kraju następujące długofalowe programy edukacyjne:

- zakażenia HIV
- trzymaj formę
- ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu

Wybrane programy realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Działdowie.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce na lata 2014-2018

Do priorytetów w obszarze promocji zdrowia należy realizacja Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce, w ramach którego realizowane są ogólnopolskie kampanie społeczne oraz programy edukacyjne skierowane do różnych grup społecznych. Mają one na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowotnych skutków palenia tytoniu, zwiększenie odsetka osób niepalących, rozwijanie zdolności wolnego wyboru oraz wyrabianie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie i innych ludzi.

Jak podaje Ministerstwo Zdrowia w latach 80 palenie wyrobów tytoniowych deklarowało ok. 42% społeczeństwa polskiego. Od tego czasu odsetek osób palących zmniejszył się do 31% w 2011 r., 27% w 2013 r., a w 2015 r. wynosił 24%, co wskazuje na

korzystne zmiany w zachowaniach zdrowotnych Polaków (źródło danych: Ministerstwo Zdrowia).

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2017 r. w powiecie działdowskim realizowano program edukacyjny adresowany do dzieci i dorosłych *Czyste powietrze wokół nas* – skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów.

Ponadto w roku szkolnym 2017/2018 kontynuowano realizację programu profilaktyki antytytoniowej „*Bieg po zdrowie*”, który jest skierowany do uczniów klas IV szkół podstawowych. W powiecie działdowskim program ten realizuje 5 szkół.

W celu zwrócenia uwagi opinii publicznej na zagrożenia dla zdrowia wynikające z używania tytoniu, w 2017 roku w powiecie działdowskim zorganizowano akcje edukacyjne w związku z obchodami Światowego Dnia Bez Papierosa i uczestniczono w ogólnopolskiej akcji Rzuć Palenie Razem z Nami.

Dzieci i młodzież aktywnie włączają się w organizację pochodów, zabaw sportowych, happeningów, występów artystycznych, uczestniczą w konkursach, grach, warsztatach, przygotowują wystawy i gazetki o tematyce antytytoniowej.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Działdowie w toku czynności kontrolnych przeprowadzali ocenę w zakresie przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów w obiektach użyteczności publicznej, zakładach opieki zdrowotnej, szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, zakładach pracy oraz zakładach gastronomicznych (w 2017 r. skontrolowano 997 obiektów), nie stwierdzając nieprawidłowości.

Zapobieganie HIV/AIDS

W zakresie profilaktyki HIV/AIDS kontynuowano działania w ramach ogólnopolskiej kampanii medialnej „HIVokryzja. Wyleczmy się”.

Kampania społeczna miała na celu zmianę nastawienia osób zdrowych do osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Problem HIV/AIDS wciąż jest aktualny, ponieważ liczba zakażeń wirusem HIV w Polsce systematycznie wzrasta. Według danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny od wykrycia w Polsce pierwszego zakażenia

w 1985 r. do końca sierpnia 2017 r. zarejestrowano 22.164 przypadki zakażeń HIV. Jednak szacuje się, że w Polsce z wirusem żyje ok. 35 tysięcy osób co oznacza, że wiele z nich nie wie o swoim zakażeniu. Osoby te mogą nieświadomie zakażać innych.

HIV i AIDS w Polsce – dane od początku epidemii (1985 r.) do 31 sierpnia 2017 r. (opracowanie: Krajowe Centrum ds. AIDS na podstawie danych NIZP-PZH).

- 22.164 zakażonych ogółem;
- 3.514 zachorowań na AIDS (zespół nabytego niedoboru odporności wywołanej przez wirus HIV);
- 1.375 chorych zmarło.

Na świecie żyje 36,7 mln ludzi z HIV/AIDS, w 2016 r. zakażenie HIV rozpoznano u 1,8 mln ludzi, od 2005 r. liczba zgonów na AIDS uległa zmniejszeniu o 48%, ale w 2016 r. 1 mln ludzi zmarło z powodu HIV/AIDS (opracowanie Krajowe Centrum ds. AIDS na podstawie World AIDS Day, December 1, 2017. MMWR 2017.66(47):1245.).

W dniu 1 grudnia obchodzimy Światowy Dzień AIDS, święto zostało ustanowione z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w związku z szybkim rozprzestrzenianiem zakażeń HIV w wielu krajach.

W tym dniu nasza uwaga zwrócona jest na problemy ludzi, którzy zmagają się z zakażeniem i chorobą. Ważnym elementem Światowego Dnia Walki z AIDS jest przekazywanie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV.

W dniu tegorocznych obchodów w powiecie działdowskim prelekcję na temat HIV/AIDS przygotowali i zaprezentowali uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych w Działdowie.

W spotkaniu uczestniczyło ok. 240 uczniów z trzech szkół średnich oraz z dwóch szkół podstawowych (klasy gimnazjalne).

Oprawą imprezy było przedstawienie w wykonaniu Grupy Teatralnej Miejskiego Domu Kultury w Działdowie.

„Trzymaj Formę”

Program jest inicjatywą propagującą zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Jego głównym celem jest promocja zbilansowanej diety połączonej z codzienną aktywnością fizyczną.

Państwowa Inspekcja Sanitarna wspiera działania uczestników poprzez dostarczanie materiałów edukacyjnych (brozury, plakaty) oraz organizację narad i szkoleń dot. realizacji programu. W roku szkolnym 2016/2017 program realizowano w 15 szkołach podstawowych (w klasach V i VII) oraz w 11 gimnazjach. W programie wzięło udział 712 uczniów szkół podstawowych i 2.125 uczniów gimnazjów.

„ARS, czyli jak dbać o miłość”

Program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość” jest skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież w wieku dorastania jest narażona na zachowania zagrażające zdrowiu, do których należą: palenie papierosów, picie alkoholu oraz zażywanie narkotyków i dopalaczy, a także przypadkowe kontakty seksualne.

Głównym celem programu jest ograniczenie zachowań ryzykownych i szkodzących zdrowiu, także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich.

W 2017 r. w powiecie działdowskim w programie uczestniczyło 6 szkół ponadgimnazjalnych. Z przeprowadzonych ewaluacji programu wynika, że uczniowie wykazują duże zainteresowanie wiedzą z zakresu profilaktyki uzależnień. Chętnie również korzystają ze strony internetowej www.e-stawiamnazdrowie.pl, utworzonej na potrzeby programu. Na stronie znajdują się istotne informacje dotyczące szkodliwości używania środków psychoaktywnych przez młodzież oraz można uzyskać poradę eksperta.

„Moje dziecko idzie do szkoły”

Celem przedsięwzięcia jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych zagadnień zdrowego stylu życia. Uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci oraz przekonanie ich o słuszności działań profilaktycznych podejmowanych w szkole i w domu. Przekazywano rodzicom informacje na temat zasad racjonalnego żywienia dzieci oraz znaczeniu drugiego śniadania, zasad właściwego doboru plecaka, oraz zasad prawidłowego doboru mebli do nauki. Każdy uczestnik zajęć otrzymał brozurę poświęconą zagadnieniom związanym ze zdrowiem dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

W akcji uczestniczyły 3 szkoły podstawowe z terenu gminy Rybno oraz 2 przedszkola w Działdowie i w Lidzbarku, w zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 193 rodziców dzieci, które rozpoczęły naukę w pierwszych klasach szkół podstawowych w roku szkolnym 2017/2018 oraz dzieci przygotowujących się do rozpoczęcia nauki w przyszłym roku.

Inicjatywy lokalne w obszarze profilaktyki uzależnień.

Mając na uwadze, że najbardziej skuteczną metodą walki z używaniem substancji odurzających, w tym tzw. „dopalaczy” jest profilaktyka, pracownicy PSSE w Działdowie prowadzili na terenie powiatu działdowskiego zajęcia edukacyjne z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pedagogami, a także pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych. Wspólnie z funkcjonariuszami Policji występowali w charakterze prelegentów, a podczas letniego wycieczki dzieci i młodzieży promowali ideę zdrowego stylu życia oraz wskazywali alternatywne formy spędzania czasu. Podczas zajęć (14 godzin) dzieci uczestniczyły w pokazie pt. „Jak zmienia się rzeczywistość pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy”. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się ćwiczenia prowadzone z wykorzystaniem alkogogli, specjalnych okularów, symulujących wpływ alkoholu na organizm człowieka. Wypoczywający uczniowie mieli możliwość sprawdzenia jak zmienia się odbiór rzeczywistości w trakcie zaburzonego odbierania bodźców. W zajęciach uczestniczyło 287 wypoczywających uczniów.

Ważnym ogniwem w łańcuchu naszych działań było rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych.

W omawianym obszarze Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna współpracowała również z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Poradnią Leczenia Uzależnień oraz ze Szpitalem w Działdowie.

W ramach profilaktyki uzależnień w 2017 r. kontynuowano współpracę z Polskim Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej Oddziału Terenowego w Olsztynie. W warsztatach i prelekcjach wzięło udział 573 uczniów i 472 rodziców. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z aktualnymi, opartymi na badaniach naukowych informacjami na temat szkodliwości używania alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy, leków OTC (dostępnych bez recepty, które używane w większych niż terapeutycznych dawkach, mogą mieć działanie psychoaktywne) oraz na temat uzależnień behawioralnych (od gier komputerowych, Internetu i hazardu).

Obchody Światowego Dnia Zdrowia

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia we współpracy ze szpitalem w Działdowie zorganizowano konferencję poświęconą depresji, która obecnie jest jednym z ważniejszych problemów zdrowia publicznego na świecie. Wykład poruszający zagadnienia związane z depresją m.in. „Jak rozumieć depresję? Jak można zminimalizować ryzyko wystąpienia choroby, a także o sposobach jej wykrywania i leczenia” przeprowadziła Ordynator Oddziału Psychiatrycznego Szpitala w Działdowie.

Wykład spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem ze strony słuchaczy, którzy zadawali wiele nurtujących ich pytań i aktywnie uczestniczyli w dyskusji, która nastąpiła po wykładzie.

Konferencja miała charakter otwarty, wśród uczestników należy wymienić słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, służb mundurowych i samorządów lokalnych. Ogółem w konferencji wzięło udział 86 osób.

Akcje i kampanie prozdrowotne

Realizacji programów często towarzyszyły imprezy prozdrowotne, które rozszerzały przekaz edukacyjny na środowisko lokalne (zawody sportowe, imprezy plenerowe, happeningi, kampanie, konferencje, festyny). Do największych imprez organizowanych w powiecie działdowskim należy Festyn „Wstąp po zdrowie”. Podczas festynu uczestnicy uzyskują porady w zakresie ochrony zdrowia oraz mają możliwość wykonania bezpłatnych badań profilaktycznych. Program festynu nawiązuje do hasła w obszarze zdrowia publicznego przyjętego na dany rok przez Światową Organizację Zdrowia.

Inną imprezą plenerową nawiązującą do idei festynu „Wstąp po zdrowie” jest „Spartakiada dla Seniora”. Uczestnikami Spartakiady są członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Stowarzyszenia Działdowskich Amazonek, Klubu Seniora przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Działdowie oraz mieszkańcy Działdowa i okolic, którzy wyrazili chęć aktywnego spędzenia wolnego czasu. Nasze wspólne działania mają zachęcać seniorów do dokonywania wyborów sprzyjających zdrowiu.

Wystawa grzybów

We wrześniu 2017 r. w Działdowie odbyła się wystawa grzybów leśnych. Podczas wystawy mieszkańcy powiatu działdowskiego mieli możliwość obejrzenia naturalnych okazów grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących występujących naszych lasach. Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Adresowana była do osób zbierających i kupujących grzyby.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do ważnych czynników, które mają wpływ na stan sanitarny należy działalność inwestycyjna polegająca na planowaniu i wykonawstwie obiektów budowlanych.

Zakres działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Do zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- wydawanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uczestniczenie w odbiorach obiektów przekazywanych do użytkowania;
- uczestniczenie w kontrolach obiektów w trakcie realizacji;
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- realizowanie zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji dotyczących innych form wychowania przedszkolnego.

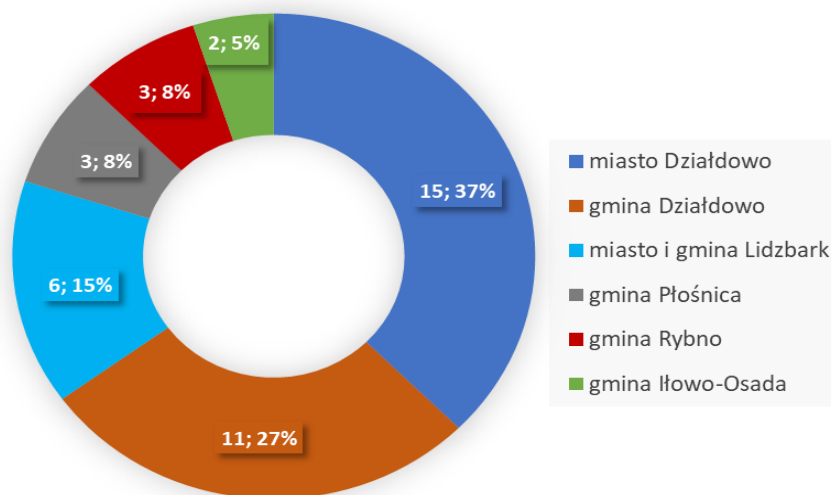
Ogółem w 2017 r. wydano 222 opinie i uzgodnienia (zajęte stanowiska), w tym 1 opinię negatywną a także 86 decyzji płatniczych. Przeprowadzono 60 kontroli, w tym 9 kontroli w trakcie realizacji inwestycji oraz 10 wizji lokalnych.

Liczba zajętych stanowisk w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych		
przedmiot sprawy	ogółem	w tym negatywnych
Opinie dot. uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	14 -13 opinii -1 pismo	0
Opinie dotyczące opiniowania dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	7 -opinie sanitarne, 4 -pisma, 3 -przekazanie sprawy, 2 pisma	1
Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby-co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	38 -brak potrzeby, 27 -istnieje potrzeba, 6 -pisma informujące, że inwestycja nie podlega procedurze ocen, 5	0
Opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	23 -opinie, 8 -pisma, 15 -postanowienia, 8	0
Opinie dot. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych	79 -opinie, 55 -pisma, 24 -decyzje umarzające, 3	0
Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	36 -opinie, 34 -pisma, 2 -sprawy przekazane wg właściwości do WSSE, 1 -decyzje umarzające, 2	0
Razem:	222	1

Uczestniczenie w odbiorach obiektów przekazywanych do użytkowania.

W 2017 r. uczestniczono w 41 odbiorach obiektów, w tym 10 odbiorach obiektów żywieniowych. Wydano 40 opinii sanitarnych (w tym 34 opinie z art. 56 ustawy Prawo budowlane).

Obiekty przekazane do użytkowania w 2017 r. wg gmin

Inwestycje odebrane przez PPIS w Działdowie w 2017 r.

Ważne inwestycje zlokalizowane w powiecie działdowskim zgłoszone do odbioru w 2017 r.:

- sala gimnastyczna wraz z łącznikiem przy Szkole Podstawowej w Ruszkowie, gm. Działdowo (w ramach budowy zrealizowano salę gimnastyczną 295,24 m², łącznik do istniejącej szkoły, zaplecze higieniczno-socjalne, dwie sale lekcyjne, pokój nauczycielski, komunikację, magazynek, widownię);
- rozbudowa przedszkola miejskiego nr 5 w Działdowie, przy ul. Karłowicza nr 3 (po rozbudowie 200 miejsc dla dzieci), oddano do użytkowania m.in. 3 sale zajęć wraz z węzłami sanitarnymi dla 75 przedszkolaków, trzy gabinety specjalistyczne przeznaczone do konsultacji logopedycznej, 3 pomieszczenia wc (w tym 1 dla osób niepełnosprawnych), magazynki na pomoce dydaktyczne, pokój personelu oraz hall z szatnią;
- zmiana sposobu użytkowania lokalu handlowego na pomieszczenia przeznaczone dla grupy żłobkowej w istniejącym przedszkolu niepublicznym w Działdowie, przy ul. Malewskiej 4 (projektowana grupa żłobkowa przeznaczona jest dla 12 dzieci do ukończenia 2,5 roku życia);

- przystosowanie pomieszczeń na salę zajęć lekcyjnych, szatnię i łazienkę w przedszkolu miejskim w Lidzbarku, przy ul. Akacjowej 19 (prowadzenie zajęć edukacyjnych dla 20 dzieci powyżej 5 roku życia, pobyt do 5 godzin dziennie);
- zmiana sposobu użytkowania pomieszczenia gospodarczego na dwa oddziały przedszkolne przy istniejącym przedszkolu niepublicznym w Lidzbarku, przy ul. Główny Dworzec 7a (przedszkole niepubliczne przeznaczone jest dla 40 dzieci, dwa oddziały przedszkolne przeznaczone są dla 30 dzieci);
- żłobek w Lidzbarku, przy ul. Zieluńskiej 7 (żłobek publiczny przeznaczony dla 20 dzieci do 3 roku życia, posiłki dla dzieci przygotowywane będą w zrealizowanej kuchni);
- zmiana sposobu użytkowania hali magazynowej na halę produkcyjną w Ruszkowie, gm. Działdowo (produkcja elektrycznych i elektronicznych przewodów i kabli);
- rozbudowa i przebudowa istniejącej hali produkcyjno-magazynowej w Działdowie, przy ul. Grunwaldzkiej (dekorowanie opakowań szklanych);
- przebudowa istniejącego budynku usługowego w m. Księży Dwór, gm. Działdowo (produkcja obuwia lekkiego);
- rozbudowa budynku usługowo-mieszkalnego w Lidzbarku, przy ul. Brzozowej (etap I inwestycji, oddanie do użytkowania parteru budynku z przeznaczeniem na drukarnię i drobne usługi poligraficzne);
- przebudowa istniejących pomieszczeń na pomieszczenia socjalne i higieniczno-sanitarne w zakładzie pracy w Komornikach, gm. Działdowo;
- budowa pawilonu handlowego w Działdowie, przy ul. Chopina (lokale handlowe z zapleczem higieniczno-socjalnym);
- rozbudowa i nadbudowa budynku gastronomiczno-rozrywkowego w Iłowie-Osadzie, przy ul. Wiejskiej (organizowanie imprez okolicznościowych);
- rozbudowa budynku usługowo-mieszkalnego w Działdowie, przy ul. Polnej (organizowanie imprez okolicznościowych, rozrywkowych, szkoleń, bankietów z pełnym żywieniem, usługi cateringowe; 60 miejsc konsumpcyjnych);
- ferma Drobiu Niestoja etap III - 3 kurniki oraz budowa budynku składowego w m. Niestoja, gm. Działdowo (ferma drobiu, w której skład wchodzi 15 budynków inwentarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą do ściółkowego chowu brojlerów kurzych).
- budowa 3 kurników o obsadzie 180 DJP z infrastrukturą towarzyszącą oraz budowa budynku socjalnego obręb Płońnica (oddanie do użytkowania częściowe);
- budowa budynku produkcyjnego z zapleczem socjalno-biurowym w Tuczkach (gm. Rybno) -produkcja stolarki okiennej aluminiowej;

- rozbudowa świetlicy w m. Mały Łęck, gm. Płońnica (miejsce spotkań społeczności lokalnej);
- Centrum Aktywności Lokalnej w Zalesiu, gm. Płońnica (prowadzenie działań mających na celu podnoszenie jakości oraz zwiększenie dostępności i skuteczności usług socjalnych dla mieszkańców Gminy Płońnica);
- produkcja wyrobów mięsnych na bazie surowca wieprzowego prowadzona w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej Sękowie (gm. Działdowo)
- browar rzemieślniczy w Działdowie;
- gabinet stomatologiczny w Działdowie, przy ul. Nidzickiej;
- apteka ogólnodostępna w Iłowie-Osadle, przy ul. Wyzwolenia 4;
- rozbudowa remizy strażackiej w Uzdowie, gm. Działdowo (obiekt dla potrzeb jednostki OSP w Uzdowie);
- rozbudowa budynku usługowo-handlowego w Działdowie, przy ul. Polnej (sala fitness).

Ponadto w 2017 r. Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny dokonał odbioru nowo wybudowanego obiektu ważnego dla mieszkańców powiatu działdowskiego, Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Działdowie.

Uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2017 r. wydano 8 opinii sanitarnych, 8 postanowień i 15 pism przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzgodnienia dotyczyły budowy:

- 1) chlewni w systemie rusztowym, bezściółkowym o obsadzie 179,2 DJP w miejscowości Zalesie, gm. Płońnica;
- 2) dwóch obiektów inwentarskich o obsadzie łącznej 1.900 szt. tuczników (266 DJP) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Zalesie, gm. Płońnica;
- 3) budynku inwentarskiego przeznaczonego do chowu tuczników w systemie bezściółkowym o łącznej obsadzie 203,7 DJP wraz z infrastrukturą towarzyszącą obręb Petrykozy, gm. Działdowo;
- 4) chlewni, obręb Mławka, gm. Iłowo-Osada (266 DJP);

- 5) budynku inwentarskiego wraz z infrastrukturą zaplecza, przeznaczonego do tuczu trzody chlewnej (277 DJP) obręb Janowo-Pruski, gm. Iłowo-Osada;
- 6) budynku inwentarskiego - chlewni, przeznaczonej do chowu tuczników w ilości 1960 szt. (274,4 DJP) w systemie bezściółkowym, rusztowym wraz z infrastrukturą towarzyszącą obręb Narzym, gm. Iłowo-Osada.
- 7) fermy brojlerów kurzych (2.160 DJP) wraz z instalacją do naziemnego magazynowania gazu płynnego propanu, w miejscowości Narzym, gm. Iłowo-Osada;
- 8) farmy słonecznej z paneli fotowoltaicznych o mocy całkowitej do 1000 kW wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Cibórz, gm. Lidzbark;

Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegających na budowie ferm drobiu i budynków inwentarskich do chowu trzody chlewnej i bydła w 2017 r.				
Gmina	Liczba rozpatrywanych wniosków	Liczba wniosków załatwionych pozytywnie	Liczba wniosków załatwionych negatywnie	Liczba wniosków w trakcie uzgodnień
Działdowo	1	1	0	0
Lidzbark	3	1	0	2
Iłowo-Osada	4	4	0	0
Rybno	0	0	0	0
Płońnica	3	2	0	1
Razem:	11	8	0	3

Warunki realizacji wynikające z decyzji środowiskowej:

W 2017 r. dokonano odbioru dwóch ferm, dla których w decyzjach środowiskowych zostały nałożone określone warunki realizacji inwestycji:

- ferma drobiu Niestoja, etap III inwestycji: budowa 3 kurników nr 13, 14, 15 i budynku składowego w miejscowości Niestoja, gm. Działdowo (zwiększenie obsady fermy drobiu o 614,4 DJP, w skład fermy wchodzi 15 budynków inwentarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą do ściółkowego chowu brojlerów kurzych);
- Budowa 3 kurników o obsadzie 180 DJP z infrastrukturą towarzyszącą oraz budowa budynku socjalnego obręb Płońnica (oddanie do użytkowania częściowe).

W trakcie odbioru powyższych inwestycji stwierdzono, że nałożone w decyzjach środowiskowych warunki realizacji przedsięwzięć zostały spełnione.

Ponadto z informacji przekazanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii wynika, że w 2017 r. zrealizowano i oddano do użytkowania następujące obiekty inwentarskie niepodlegające obowiązkowi zgłoszenia do użytkowania:

Do chowu trzody chlewnej:

- Budynek inwentarski (210 DJP) w m. Zalesie, gm. Lidzbark;
- Budynek inwentarski (252 DJP) w m. Petrykozy, gm. Działdowo;
- Budynek inwentarski (70 DJP) w m. Tuczki, gm. Rybno;
- Budynek inwentarski w m. Tuczki (70 DJP), gm. Rybno.

Do chowu drobiu:

- budowa dwóch kurników do odchowu kury noski w m. Cibórz (418,56 DJP), gm. Lidzbark.

Tabela nr 1

Liczba dzieci i młodzieży objęta obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi

Miasto/Gmina	Rok 2016	Rok 2017
Miasto Działdowo	6.190	6.140
Gmina Działdowo	726	703
Miasto i Gmina Lidzbark	3.213	3.098
Gmina Iłowo-Osada	1320	1.284
Gmina Płońnica	684	630
Gmina Rybno	1.481	1.426
OGÓŁEM:	13.614	13.281

Tabela nr 2

Procentowe wykonanie szczepień ochronnych w poszczególnych gminach powiatu działdowskiego w latach 2016-2017

Miasto/ Gmina	DTP + IPV + HIB				MMR		DTaP + OPV		MMR		dTpa		Td	
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2016	2016	2017	2016	2017
Miasto Działdowo	66	75	70	68	97	98	94	94	96	94	99	98	98	98
Gmina Działdowo	64	68	69	70	97	96	96	97	96	96	99	100	100	96
Miasto i Gmina Lidzbark	63	62	72	73	98	96	100	99	96	99	100	99	100	98
Gmina Iłowo	62	55	67	64	100	97	100	97	100	100	100	100	100	100
Gmina Płońnica	66	72	69	61	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Gmina Rybno	58	50*	67	63	97	96	91	78	91	78**	100	98	99	100
OGÓŁEM	64	64	70	66	99	97	96	94	97	95	99	99	99	99

*brak wymaganego minimum >55%, większość dzieci urodzona w II półroczu

** brak wymaganego minimum >92% z powodu licznych zachorowań na ospę wietrzną w roczniku.

DTP – szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi; IPV – szczepionka przeciw poliomyelitis; HIB - szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu b; MMR – szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce; DTap - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi; OPV – szczepionka przeciw poliomyelitis; dTpa - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi; Td - szczepionka przeciw tężcowi i błonicy.

Tabela nr 2a

Procentowe wykonanie szczepień ochronnych w poszczególnych punktach szczepień powiatu działdowskiego w latach 2016-2017

Punkt Szczepień	DTP + IPV + HIB				MMR		DTaP + OPV		MMR		dTpa		Td	
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
NZOZ ZPL Działdowo ul. Norwida 29	67	70	74	72	97	97	97	93	98	92	99	98	99	95
NZPiSOZ Działdowo ul. Lidzbarska 30	-	-	-	-	-	-	100	95	96	100	100	100	100	100
Poradnia Rodzinna Działdowo ul. Świerkowa 6	71	95	56	52*	100	100	86	99	93	97	96	96	96	96
NZOZ PLR Działdowo ul. Norwida 29	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100	100	100	100
NZOZ „Elmedica” Uzdowo	33*	70	58	59	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ośrodek Świadczeń Medycznych Ruszkowo	70	67	67	90	89	96	94	96	95	100	100	100	100	92

*brak wymaganego minimum >55%, większość dzieci urodzona w II półroczu

**Brak wymaganego minimum >92% - dzieci przybyłe z terenu

Punkt Szczepień	DTP + IPV + Hib				MMR		DTaP + OPV		MMR		dTpa		Td	
	1 rok życia		2 rok życia		2 rok życia		6 rok życia		10 rok życia		14 rok życia		19 rok życia	
Lata	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
NZPiSOZ Dłutowo ul. Wolności 2B	75	100	86	100	100	100	100	91	100	100	100	100	100	100
NZOZ „Medicus” Lidzbark ul. Brzozowa 10	63	61	71	72	100	96	100	100	98	99	100	99	100	100
NZOZ „Olmed” Narzym ul. Sportowa 1	61	62	64	60	100	94	100	96	100	100	100	100	100	100
NZPiSOZ Howo ul. Leśna 3D	63	49*	70	69	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
NZOZ „Eskulap” Niechłonin 93	100	-	100	50*	67 **	100	100	100	100	100	100	100	100	100
NZOZ „Sanomed” Płońnica ul. Lipowa 6	64	55	80	57	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
SPGZOZ Rybno ul. Zajeziorna 58	58	50*	67	63	100	96	96	78	100	78**	100	98	99	100

*brak wymaganego minimum >55%, większość dzieci urodzona w II półroczu

**Brak wymaganego minimum >92% - dzieci przybyłe z terenu (Niechłonin); zachorowania na ospę wietrzną.

Tabela nr 3

Szczepienia BCG (przeciw gruźlicy) w 2017 roku

Miasto i Gmina	Szczepienia noworodków					Szczepienia dzieci starszych (powyżej 12 m. ż. do ukończenia 15 r.ż.)
	Liczba noworodków urodzonych w 2017 r.	Liczba noworodków zaszczepionych po urodzeniu	Liczba noworodków zaszczepionych z opóźnieniem			
			Liczba noworodków zaszczepionych po 24 godz. od urodzenia do 14. dnia życia	Liczba noworodków zaszczepionych po 14. dniu życia do 11. miesiąca życia	Liczba noworodków zaszczepionych w 12. miesiącu życia	
Miasto Działdowo	311	308	2	1	-	-
Gmina Działdowo	25	25	-	-	-	-
Miasto i Gmina Lidzbark	128	123	5	-	-	1
Gmina Iłowo	63	63	-	-	-	-
Gmina Płońnica	18	18	-	-	-	-
Gmina Rybno	68	68	-	-	-	-
Ogółem	613	605	7	1	-	1

* 1 dziecko nie zaszczepione BCG z powodu przeciwwskazań do szczepień.

Tabela nr 3a

Procentowe wykonanie szczepień BCG w poszczególnych gminach powiatu działdowskiego w 2017 roku

Miasto/gmina	Szczepienia noworodków		
	liczba noworodków urodzonych w 2017 r.	liczba noworodków zaszczepionych w 2017 r.	%
Miasto Działdowo	311	311	100
Gmina Działdowo	25	25	100
Miasto i Gmina Lidzbark	128	128	100
Gmina Iłowo	63	63	100
Gmina Płośnica	18	18	100
Gmina Rybno	68	68	100
Ogółem	613	613	100

Tabela nr 4 Szczepienia osób dorosłych i szczepienia poza „Kalendarzem szczepień” w latach 2016-2017

L.p.	Jednostka chorobowa	2016	2017
1	Wścieklizna	-	16 – szczepienie profilaktyczne osób wyjeżdżających służbowo do Indii
2	Grypa	918	1056
3	Tęžec	577	513
4	Menigitidis C	36	22
5	WZW „B”- profilaktyka	48	31
6	WZW „B”- przed zabiegami	487	547
7	WZW „B”- Służba Zdrowia	19	5
8	Odra, Świnka, Różyczka	-	-
9	Krztusiec	1	-
10	WZW „A”	5	40
11	Dur brzuszny, poliomyelitis, błonica	-	16 – szczepienie profilaktyczne osób wyjeżdżających służbowo do Indii
12	Kleszczowe zapalenie mózgu	51	42
13	<i>Streptococcus pneumoniae</i>	341	203
14	Ospa wietrzna	113	73
15.	Biegunka rotawirusowa	179	214
16.	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	36	20

Tabela nr 5

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w latach 2016-2017 w poszczególnych gminach powiatu działdowskiego

Lp.	Jednostka chorobowa	Miasto Działdowo		Gmina Działdowo		Miasto i Gmina Lidzbark		Gmina Rybno		Gmina Iłowo		Gmina Płońnica		Ogółem	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
1	Salmonelozy - zatrucia pokarmowe	5	7	4	1	1	1	6	1	1	-	4	1	21	12
2	Salmonelozą pozajelitową	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-
3	Inne bakteryjne zakażenia jelit Clostridium difficile	1	5	-	2	1	1	-	2	1	1	-	1	3	12
4	Zatrucie bakteryjne jadem kiełbasianym	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
5	Wirusowe zakażenia jelit - ogółem	32	12	22	14	5	7	10	6	10	3	3	5	82	47
6	Wirusowe zakażenia jelit – dzieci do lat 2	10	4	10	10	6	4	6	1	4	1	-	3	36	23
7	Ostre biegunki u dzieci - ogółem	7	4	5	2	3	6	4	15	2	1	2	-	23	28
8	Ostre biegunki u dzieci – dzieci do lat 2	5	3	3	2	2	6	3	14	2	1	2	-	17	26
9	Płonica (szkarlatyna)	5	6	-	4	-	-	1	1	8	-	-	1	14	12
10	Róża	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	4	-
11	Borelioza	7	7	5	-	8	8	3	6	2	1	2	2	27	24
12	Styczność z wścieklizną - potrzeba szczepień	4	5	-	1	1	3	3	1	1	3	-	1	9	14
13	Ospa wietrzna	223	92	107	91	61	145	40	75	16	16	30	15	477	434
14	Różyczka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	WZW C	9	6	2	1	-	1	-	2	2	2	2	2	15	14
16	WZW B przewlekłe	1	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4	1
17	Nagminne zapalenie przyusznicy (świnka)	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	1	3

Lp.	Jednostka chorobowa	Miasto Działdowo		Gmina Działdowo		Miasto i Gmina Lidzbark		Gmina Rybno		Gmina Iłowo		Gmina Płońsk		Ogółem	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
18	Krztusiec	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2
19	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
20	Kleszczowe zapalenie mózgu KZM	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
21	Choroba pneumokokowa - posocznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Choroba meningokokowa (inwazyjna)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Kiła	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
24	Rzeżączka	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
25	Gruźlica	9	2	-	1	1	1	-	-	2	1	-	1	12	6
26	Zachorowania grypopodobne	1356	2364	1904	2086	1110	5832	53	838	307	969	509	565	5239	12654
27	Grypa potwierdzona laboratoryjne	1	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	1	5

Zał. nr 1 Analiza i ocena sytuacji epidemiologicznej w latach 2016-2017

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2016		2017	
	2016		2017		2016		2017		2016		2017		2016		2017		Zach.	zapad	Zach	zapad
	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	zapad	Zach.	Zapad	Zach.	zapad				
Salmonelozy – zatrucia pokarmowe	1	1,5	-	-	6	9	2	3	10	15	8	12	6	9	2	3	23	34,5	12	18
Inne bakteryjne zakażenia jelit – <i>Clostridium difficile</i>	1	1,5	1	1,5	2	3	10	15	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4,5	12	18
Zatrucie jedem kielbasianym	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-
Wirusowe zakażenia jelit - ogółem	25	37	20	30	48	72	22	33	5	7,5	4	6	4	6	1	1,5	82	123	47	70,5
Wirusowe zakażenia jelit – dzieci do lat 2			12	18			8	12			3	4,5			-	-			23	34,5
Ostra biegunka BNO - ogółem	4	6	8	12	7	10,5	6	9	2	3	5	7,5	10	15	9	13,5	23	34,5	28	42
Ostra biegunka BNO – dzieci do lat 2			7	10			6	9			5	7,5			8	12			26	39
Plonica	1	1,5	2	3	6	9	2	3	2	3	-	-	5	7,5	8	12	14	21	12	8
Choroba meningokokowa inwazyjna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kiła	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	2	3	-	-
Rzeżączka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	1	1,5	-	-	2	3
Róża	1	1,5	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4,5	-	-
Zakażenie płciowe Chlamydie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Borelioza	6	9	3	4,5	2	3	4	6	13	19	6	9	6	9	11	16,5	21	31,5	24	36

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2016		2017	
	2016		2017		2016		2017		2016		2017		2016		2017		Zach.	zapad	Zach.	zapad
Ostre porażenie wiotkie (OPW)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Styczność i potrzeba szczepień	-	-	2	3	4	6	3	4,5	2	3	6	9	3	4,5	4	6	9	13,5	15	22,5
Zapal. op. m. - wirusowe	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4,5			1	1,5			4	6		
Różyczka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ospa wietrzna	93	139	183	280	239	358	178	268	41	61	37	55	104	156	36	54	477	715	434	651
AIDS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WZW B ostre	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WZW B przewlekłe	2	3	-	-	-	-	-	-	1	1,5	1	1,5	1	1,5	-	-	4	6	1	1,5
WZW C	-	-	4	6	5	7,5	3	4,5	4	6	2	3	6	9	5	7,5	15	22,4	14	21
HIV	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	1	1,5	2	3
Świnka	1	1,5	3	4,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	3	4,5
Choroba pneumokokowa inwazyjna	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-
Bakteryjne zap. opon mózg. lub mózgu	-	-	-	-	1	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-
Wirusowe zap. mózgu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krztusiec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	-	-	1	1,5

Jednostka chorobowa	I kwartał				II kwartał				III kwartał				IV kwartał				2016		2017	
	2016		2017		2016		2017		2016		2017		2016		2017		Zach.	zapad	Zach.	zapad
Grypa potwierdzona	1	1,5	5	7,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,5	5	7,5
Zachorowania grypopodobne	2311	3597	7045	10601	796	1193	1245	1873	370	554	1266	1905	1762	2641	3098	4662	5239	7853	12654	19042
Gruźlica	2	3	-	-	1	1,5	-	-	3	4,5	4	6	6	9	2	3	15	22,4	6	8